

Pla de Desenvolupament Econòmic

per a la reactivació econòmica
de Sants-Montjuïc 2021–2023

 Ajuntament de
Barcelona

Districte de
Sants-Montjuïc

 Barcelona
Activa

**Pla de Desenvolupament Econòmic
per a la reactivació econòmica
de Sants-Montjuïc 2021-2023**

—
Juliol 2021

Presentació

Benvolguts i benvolgudes,

Us presentem el Pla de Desenvolupament Econòmic (PDE) de Sants-Montjuïc 2021–2023, el full de ruta per als anys vinents per a la dinamització socioeconòmica del Districte en clau de reactivació, dins el greu context de crisi econòmica que estem patint. És justament aquest context de crisi el que ens ha fet avançar l'elaboració d'un nou PDE, aprofitar per avaluar les mesures de l'anterior Pla i focalitzar-nos en aquelles línies estratègiques i àmbits d'actuació que considerem més urgent i cabdal atendre en l'actual context. Ho fem recollint l'esperit d'aquell anterior PDE, basat, quant a metodologia, en l'escolta del teixit social i la millora en la coordinació dins l'administració municipal i, quant a contingut, en una concepció de desenvolupament socioeconòmic com quelcom integral, que atén no només a la generació possible de riquesa, sinó també als efectes de l'activitat econòmica en el seu entorn més immediat, i que vol posar al centre les necessitats de les persones que habiten el territori.

Hem procurat, a la vegada, simplificar l'extensió del PDE per fer-lo més manejable, atès que la seva bonança raurà en el fet que sigui útil per interpel·lar-nos i fer-nos avançar cap a barris i veïnats amb una economia més competitiva, resilient, justa i sostenible a mitjà termini i que, a curt termini, aconseguixi pal·liar, en bona part, el patiment generat per la crisi econòmica que travessem a causa de la pandèmia.

Els principals focus d'aquest Pla de Desenvolupament Econòmic i en els quals ens proposem treballar de valent són: l'apropament dels recursos per a l'emprenedoria i l'ocupació al veïnat, principalment al nou espai Sants-Montjuïc Activa, que estarà ubicat dins del Bloc 4 de Can Batlló, i la reforma del qual permetrà crear l'espai de referència per a l'Economia Social i Solidària

en l'àmbit de ciutat; l'activació de locals buits per a l'economia necessària i sostenible als nostres barris, amb una inversió extra per a Sants-Montjuïc que se suma a la de ciutat per a la compra pública de locals que esdevindran baixos de protecció oficial, amb moltes energies focalitzades en maximitzar recursos de ciutat per a l'aixecament de persianes a Sants-Montjuïc; la lluita contra la precarietat laboral i la vulneració de drets laborals, amb la consolidació del Punt de Defensa dels Drets Laborals de Sants-Montjuïc, un dels tres existents a la ciutat; i l'enfortiment de l'Economia Social i Solidària, que en el marc d'aquest PDE ha fet una reflexió específica i un full de ruta propi per consolidar-se, créixer, arribar a més veïnat i imbricar-se amb altres àmbits i espais.

Mai abans de 2017 havíem generat al Districte aquest tipus de fulls de ruta, que ens emplacessin a mirar l'economia del territori de manera global i a coordinar-nos entre els diferents ens municipals (Barcelona Activa, Districte, Pla de barris, Direcció de Comerç, Direcció de Serveis d'Economia Social i Solidària, Direcció de Turisme) i amb el teixit econòmic (taules socioeconòmiques als diferents territoris amb la participació de l'administració municipal). Ara és el moment de consolidar aquestes coordinacions, posar el focus i l'ambició en els objectius a assolir, i sortir d'aquesta crisi en una situació millor de la prèvia. Amb aquesta finalitat, us emplacem a fer-vos vostre aquest Pla de Desenvolupament Econòmic.

Jaume Collboni
Primer Tinent d'Alcaldia
d'Economia, Treball,
Competitivitat i Hisenda

Marc Serra
Regidor del Districte de
Sants-Montjuïc, Drets de
Ciutadania i Participació

Índex

1. Introducció	5
2. Context: situació socioeconòmica de Sants-Montjuïc	7
3. Dinàmiques a revertir, àmbits a potenciar i línies estratègiques de treball —indicadors d’entorn	19
4. Línies estratègiques	21
LE1. Reactivar el desenvolupament des del territori	21
LE2. Reactivar el teixit comercial	29
LE3. Finançar projectes socioeconòmics que dinamitzen l’economia	32
LE4. Promoure l’ocupació de qualitat	36
LE5. Promoure les potencialitats dels barris per al desenvolupament	43
LE6. Enfortir l’Economia Social i Solidària a Sants-Montjuïc	47
LE7. Optimitzar els recursos municipals de promoció econòmica	52
5. Recursos econòmics	54
6. Governança i seguiment	55
7. Quadre resum: 7 línies estratègiques — 16 objectius	57
Annex: l’Economia Social i Solidària a Sants-Montjuïc	58

01. Introducció

Arran de la crisi econòmica que ha comportat la pandèmia de la COVID-19, l'Ajuntament de Barcelona ha definit i està executant una estratègia transversal de recuperació econòmica que involucra al conjunt de l'organització municipal. Ha posat en marxa mesures de reactivació per tal de mantenir el teixit empresarial de la ciutat, fomentar l'ocupació de qualitat i el consum local i, en definitiva, impulsar canvis de model per fer de Barcelona una ciutat més resiliència, amb un model econòmic que tingui cura ambiental i impacte social. Aquestes mesures s'emmarquen en la nova agenda econòmica per a Barcelona —[Barcelona Green Deal](#) i altres estratègies. Una síntesi d'aquestes mesures es troba recollida a la guia [Barcelona Mai s'Atura. Guia Pràctica de Serveis. 82 mesures per a la reactivació econòmica](#).

En aquest context de reactivació s'emmarca el Pla de Desenvolupament Econòmic (PDE) de Sants-Montjuïc 2021–2023, amb l'objectiu global de recuperar i enfortir l'economia del Districte a tres anys vista, malgrat un escenari encara amb moltes incerteses en relació amb la crisi sanitària i social.

Aquest Pla és hereu de l'anterior PDE 2017–2021 i continua apostant pel desenvolupament econòmic de proximitat, un model de promoció econòmica que parteix dels actius i de les necessitats que té la població d'un territori, que vol minimitzar les desigualtats socials i la distància entre ciutadania i recursos públics, i que es concep a partir d'un enfocament d'economia plural centrada en les persones.

La vocació del present PDE 2021–2023 és actualitzar l'anterior Pla, posant el focus en les intervencions més rellevants i adaptant-les a la situació excepcional que estem vivint. És, també, un document de coordinació i alineació dins l'Ajuntament, i de diàleg i reconeixement amb els actors socioeconòmics del territori.

Aquest nou Pla 2021–2023 té en compte altres plans i estratègies vinculades a la promoció econòmica, tant en l'àmbit de ciutat com més territorialitzades en l'àmbit del districte de Sants-Montjuïc. En concret, pel que fa a plans i estratègies amb mirada de Districte, té connexions amb el **Pla de xoc i mesures post-COVID-19 per al comerç, mercats i restauració del districte de Sants-Montjuïc, la Mesura de govern de declaració d'emergència climàtica del districte de Sants-Montjuïc i el nou Pla de Barris del Poble-sec**.

En el període 2021–2023 que encetem, se centraran els esforços a generar reactivació econòmica i intentar pal·liar els efectes de la crisi entre els veïns i les veïnes de Sants-Montjuïc. Es farà a partir d'una planificació que consta de set línies estratègiques i 16 objectius, que al seu torn es desglossen en accions concretes amb impacte al territori, i que de ben segur s'aniran complementant i actualitzant a partir de les iniciatives que sorgiran tant des d'espais municipals com des del teixit sociocomunitari.

Impulsat pel Districte de Sants-Montjuïc i Barcelona Activa, el Pla s'ha elaborat en diàleg amb diferents àrees de l'Ajuntament (Direcció de Serveis de Comerç, Restauració i Consum, Direcció de Turisme, Esdeveniments i Indústries Creatives, Comissionat d'Economia Social, Desenvolupament Local i Política Alimentària i el programa municipal Pla de Barris) i amb entitats del teixit socioeconòmic dels barris del Districte. En el cas concret de Sants-Montjuïc, a més, també s'ha treballat conjuntament amb les entitats d'Economia Social i Solidària del territori. Ha estat un procés força àgil i orgànic gràcies al recorregut dels darrers anys quant a imbricació de les polítiques d'economia de proximitat a la ciutat i també a Sants-Montjuïc.

02. Context: situació socioeconòmica de Sants-Montjuïc

Perfil socioeconòmic de Sants-Montjuïc

Amb 187.584 habitants l'1 de gener de 2020, **Sants-Montjuïc concentra l'11,3% de la població de Barcelona**. La població del Districte **ha augmentat en un 1,2% amb relació a l'any 2019**, una evolució moderada que també s'observa al conjunt de la ciutat (+1%).

El districte de Sants-Montjuïc, ubicat a la zona sud-oest de la ciutat, **abasta 2.288 hectàrees de superfície total, que representa més de la cinquena part del territori barceloní (22,6%), mentre que la superfície residencial del Districte és de només 251,6 ha**. És interessant destacar aquesta característica geogràfica, atès que explica molts trets del perfil socioeconòmic del Districte. Es reflecteix, per exemple, en la densitat poblacional bruta (calculada a partir de la superfície total com a denominador) que és de 82 hab./ha, molt per sota de la mitjana de Barcelona (164 hab./ha), en detriment de la densitat poblacional neta (calculada mitjançant la superfície destinada a habitatge) que és de 745 hab./ha, **destacant Sants-Montjuïc entre els districtes més densos de Barcelona**, i dada que posa de manifest la gran diferència existent entre la superfície habitable i l'àrea total del Districte.

Indicadors demogràfics i socioeconòmics de Sants-Montjuïc. 2020

Indicadors	Sants-Montjuïc	Barcelona	Pes s/ Barcelona
Població			
Població (2020 — segons padró)	187.584	1.666.530	11,3 %
% Increment interanual població (2020/2019)	1,2 %	1,0 %	
% Població amb educació universitària (2020)	28,2 %	33,4 %	9,6 %
% Població sense estudis o estudis primaris (2020)	21,8 %	17,9 %	13,8 %
% Població estrangera sobre el total (2020)	23,8 %	21,7 %	12,4 %
Entorn socioeconòmic			
Salari mitjà (2019)	27.350	31.076	
Persones ateses pels serveis socials municipals (% s/ població 2020)	6,8 %	5,7 %	13,3 %
% Llars en privació material severa (2019)	8,2	5,9	
Preu de compra d'habitatges de segona mà (€/m ² — I Trim. 2021)	3.422	4.001	
Lloguer de l'habitatge (lloguer mitjà mensual en €/mes — IV Trim. 2020)	825,0	939,1	
Renda tributària per habitant (2018)	13.956	16.386	
Índex de renda per habitant (2018 — Barcelona=100)	85,2	100	

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Econòmica, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de dades del Departament d'Estadística, l'Oficina Municipal de Dades i l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Pel que fa als indicadors d'entorn socioeconòmic, Sants-Montjuïc té una renda disponible de les llars de 18.710 €/any, que equival al 87,1 % de la mitjana de Barcelona i el situa com **el vuitè districte de la ciutat en renda per càpita. El salari mitjà (27.350 €/any) és inferior al del conjunt de la ciutat** en més de 3.500 euros (un 12%).

El percentatge de llars en situació de **privació de material severa** (8,2 %) supera la mitjana de Barcelona en 2,3 punts percentuals —**amb la quarta dada més alta dels districtes**—, mentre que el percentatge de persones ateses pels serveis socials municipals (6,8 %, que suposa 12.704 persones) està un punt per sobre del de la ciutat. Tant al Districte com a Barcelona, les xifres han augmentat durant l'any 2020 a causa de l'impacte de la crisi de la COVID-19, amb un augment més pronunciat (de prop d'un punt) a Sants-Montjuïc.

Els indicadors referents al preu de compra d'habitatges de segona mà i de lloguer d'habitatge al Districte mostren valors inferiors a la mitjana de la ciutat. Com a la majoria dels districtes, l'any 2020 ambdós indicadors experimenten una inflexió a la baixa per l'impacte de la pandèmia i, segons les darreres dades disponibles, assoleixen una disminució interanual del 3,7 % i de l'1,5 %, respectivament.

Indicadors laborals i econòmics de Sants-Montjuïc

Indicadors	Sants-Montjuïc	Barcelona	Pes s/ Barcelona
Mercat de treball			
Atur registrat	11.644	96.384	12,1 %
Pes atur registrat (% s/població 16–64 anys —març 2021)	9,1 %	8,8 %	12,1 %
Perfil de l'atur registrat (% s/total Districte)			
Homes	47,8 %	47,2 %	
Dones	52,2 %	52,8 %	
Menors de 30 anys	15,8 %	16,0 %	
Majors de 45 anys	48,8 %	48,7 %	
Atur de llarga durada	48,8 %	49,4 %	
Demandants d'ocupació no desocupats (març 2021)	18.081	149.580	12,1 %
Pes demandants d'ocupació no desocupats (% s/població 16–64 anys —març 2021)	14,2 %	13,7 %	
Activitat econòmica i comercial			
Locals actius en planta baixa (2019)	5.775	61.558	9,4 %
% locals sense activitat (2019)	4,5 %	4,4 %	
Índex de recuperació comercial (abril 2021)	105,7 %	84,2 %	
Taxa d'activitat emprenedora d'autònoms/autònomes (% s/pobl. 16–64 anys —2019)	3,5	4,1	

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Econòmica, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de dades del Departament d'Estadística, l'Oficina Municipal de Dades i l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Mercat de treball

Les 11.644 persones registrades com a desocupades a Sants-Montjuïc el març de 2021

representen el 12,1 % d'aquest col·lectiu a Barcelona. En el context de la crisi de la COVID-19, l'atur registrat al Districte ha augmentat un **30,2 %** amb relació al mes de març del 2020, amb un increment interanual superior al del conjunt de la ciutat (26,5 %).

El 52,2 % de la població en situació d'atur a Sants-Montjuïc són dones —dada 0,6 punts inferior a la mitjana de Barcelona— i un 26,6 % és de nacionalitat estrangera, un percentatge molt similar al de la ciutat. D'altra banda, **aproximadament la meitat de les persones en situació d'atur són majors de 45 anys i el 48,8 % fa més d'un any que està en aquesta situació**, en un context de fort augment interanual de l'atur de llarga durada tant al Districte (+91 %) com al conjunt de Barcelona.

Perfil de l'atur registrat a Sants-Montjuïc. Març 2021

Sants-Montjuïc	Nombre	% sobre total	% mitjana de Barcelona	Variació interanual
Total atur registrat	11.644	100,0%	100,0%	30,2%
Sexe				
Homes	5.562	47,8%	47,2%	34,1%
Dones	6.083	52,2%	52,8%	26,8%
Edat				
<25 anys	762	6,5%	12,6%	45,7%
25–29 anys	1.077	9,2%	11,4%	28,7%
30–44 anys	4.129	35,5%	12,2%	38,9%
>=45 anys	5.678	48,8%	12,1%	23,1%
Durada				
Fins a 6 mesos	2.744	23,6%	12,4%	-40,5%
De 6 a 12 mesos	3.222	27,7%	12,1%	137,1%
Més de 12 mesos	5.678	48,8%	11,9%	91,0%
Població estrangera	3.100	26,6%	3,2%	62,6%

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica, a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal.

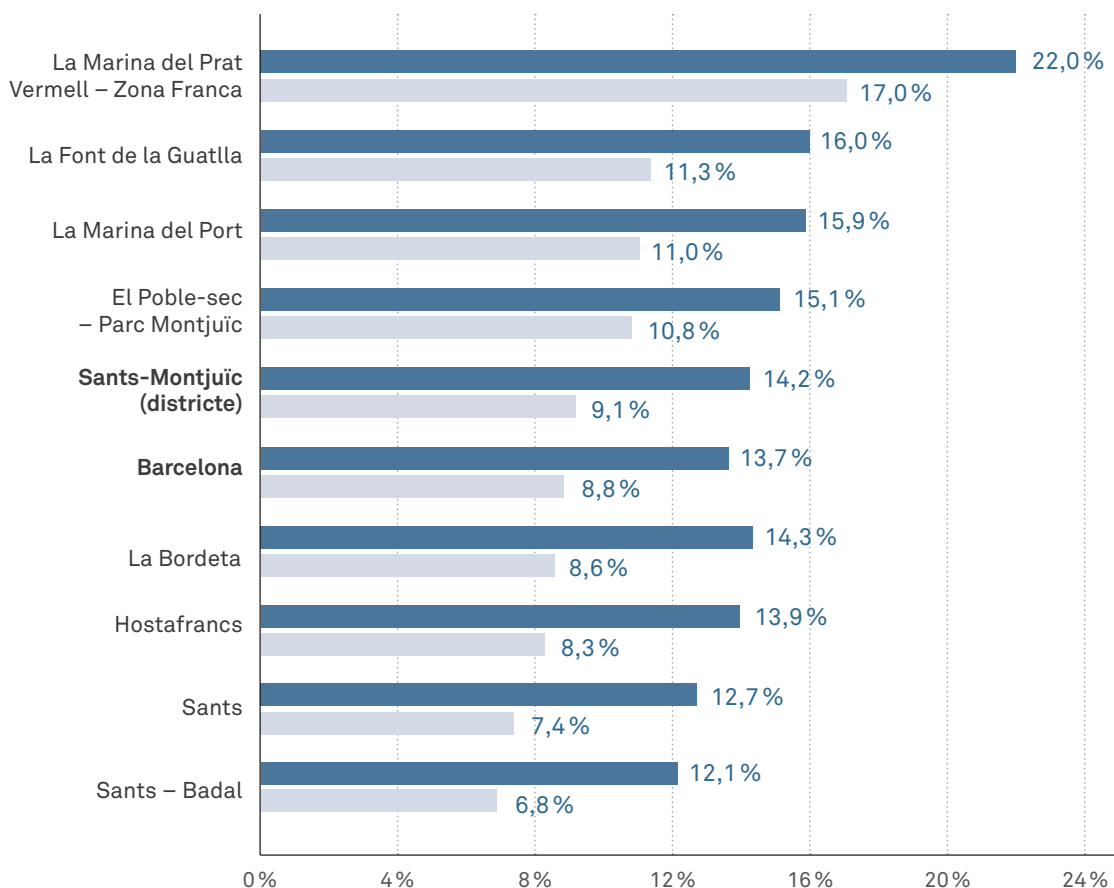
Per barris, a la Marina del Port, Sants-Badal, Sants, La Bordeta i Hostafrancs, el pes de l'atur femení (amb valors compresos entre el 55,7% i el 52,8%) és superior al de Barcelona, mentre que a la resta del Districte aquest indicador es troba per sota del 50%.

Quant a la durada de l'atur, la Marina de Port i Sants-Badal mostren una incidència de la llarga durada superior a la mitjana de Barcelona —amb un registre del 51,9% en el primer—, mentre que el Poble-sec és el que presenta un percentatge més baix, amb un 46,8% del total.

El pes de l'atur registrat sobre la població en edat de treballar del Districte és del 9,1% el març de 2021, 0,3 punts superiors a la mitjana barcelonina. Per barris, destaca l'elevada incidència de l'atur a la Marina del Prat Vermell (17%). A la Font de la Guatlla, la Marina del Port i el Poble-sec assoleixen registres superiors al 10%, mentre que la resta se situa per sota de la mitjana de la ciutat i la ràtio més baixa correspon a Sants-Badal (6,8%).

Pes de l'atur registrat i de les persones demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur sobre la població entre 16–64 anys (% s/total). Març 2021

- Demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur (% s/pob. 16–64 anys)
- Atur registrat (% s/pob. 16–64 anys)

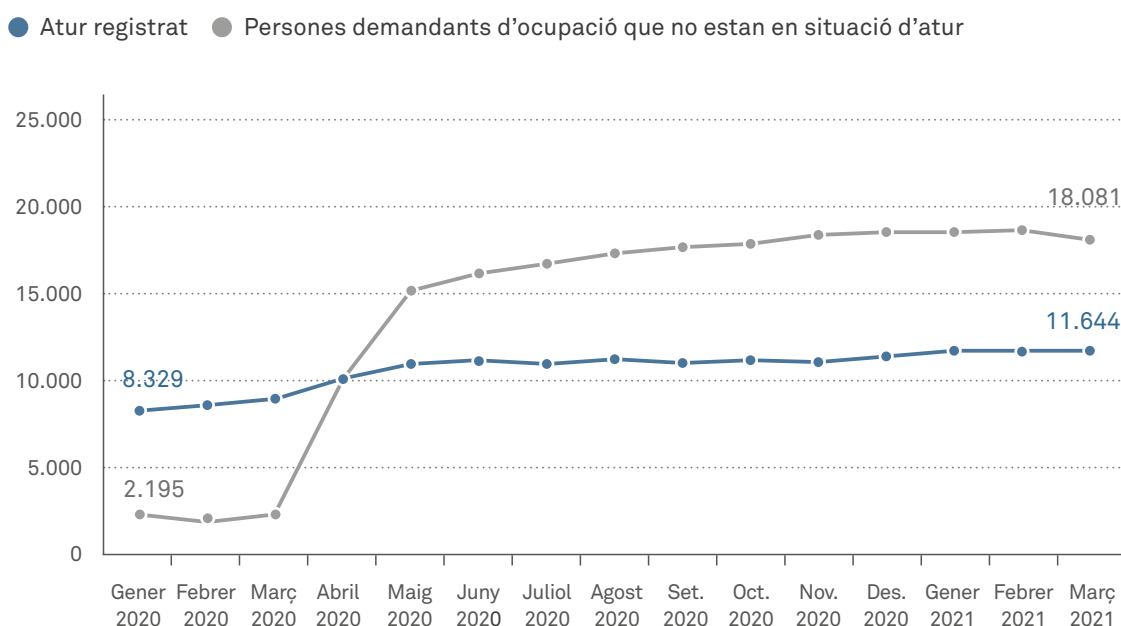

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica, a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal.

El nombre de **persones demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur**¹ al districte de Sants-Montjuïc supera les 18.000 el març (el 12,1 % del conjunt de la ciutat), mentre que al mateix mes de l'any anterior eren 2.287, fet que suposa un augment exponencial (+690 %) que també s'observa a Barcelona. El **pes de les persones demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur sobre la població de 16–64 anys** de Sants-Montjuïc se situa en el **14,2%** el març de 2021, i a **tots els barris del Districte es troba per sobre de la mitjana de Barcelona (13,7%), amb les excepcions de Sants-Badal i Sants** (amb percentatges compresos entre el 12 i el 13 %). Per barris, el més afectat és la Marina del Prat Vermell, amb un 22 % de la població adulta en aquesta situació, 8,3 punts percentuals per sobre del valor de Barcelona, seguit de la Marina del Port i la Font de la Guatlla, amb valors entorn del 16 %.

El conjunt de demandants d'ocupació (suma de la població en situació d'atur i de les persones demandants d'ocupació que no ho estan) ja suposa **prop de la quarta part (el 23,3%) de la població entre 16 i 64 anys al districte de Sants-Montjuïc**, mentre que en el conjunt de Barcelona és del 22,5 %, una dada que reflecteix la delicada situació en la qual està immers el mercat de treball a la ciutat. Cal remarcar que, amb anterioritat a la crisi de la COVID-19, el nombre de persones treballadores demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur mai havia estat superior a l'atur registrat, mentre que a març de 2021 el depassa en més de 6.000 persones i també que, al barri de la Marina del Prat Vermell, prop del 40 % de la població adulta està en aquesta situació.

Evolució de l'atur registrat i les persones demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur a Sants-Montjuïc. Gener 2020–Març 2021

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica, a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal.

¹ Les persones demandants d'ocupació que no estan en situació d'atur recullen —entre altres— les persones treballadores que han estat afectades per ERTO durant la crisi sanitària i econòmica actual. Per tant, és un indicador clau en aquests moments per tal de veure com evoluciona la situació al mercat laboral.

Teixit productiu

Sants-Montjuïc és un districte singular, donat que en el seu territori **s'hi ubiquen dues zones molt específiques i amb unes característiques molt pròpies, com són el Parc de Montjuïc i la Zona Franca (Port)**. Des d'una visió històrica, cal destacar també el teixit industrial, un dels nuclis econòmics de la ciutat des del segle passat. Cal citar la importància que té l'embrió de la xarxa de transports públics metropolitans més concorregut de Barcelona: **l'estació de Sants**.

L'any 2020, al Districte hi havia ubicats un total de **14.933 agents econòmics** (el **7,9%** de la ciutat), i és el quart en nombre d'activitats, només superat per l'Eixample, Sarrià-Sant Gervasi i Sant Martí. Del total d'agents econòmics de Sants-Montjuïc, un **38,1% són empresaris/àries individuals**, per sobre de la mitjana del conjunt de Barcelona (30,2%), on **els i les empresàries individuals representen el 10%**.

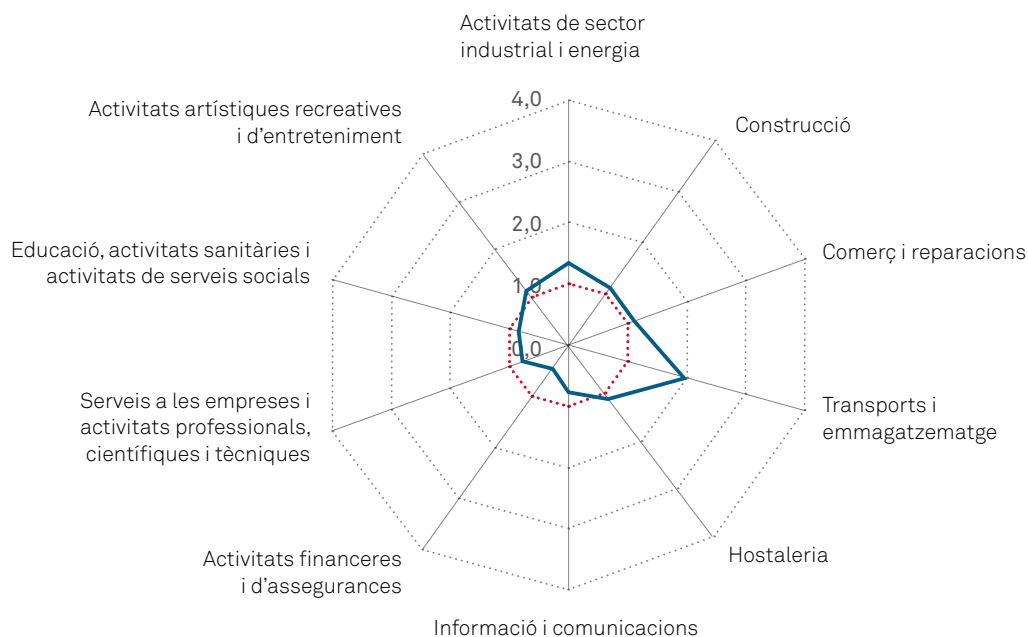
Nombre d'agents econòmics segons tipologia d'empresa. 2020

	Sants-Montjuïc	Barcelona	Pes s/ Barcelona (%)	Pes s/ Sants-Montjuïc (%)
Empreses	9.237	132.271	7,0	61,9
Empresaris/àries individuals	5.696	57.176	10,0	38,1
Agents econòmics	14.933	189.447	7,9	100,0

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de les dades d'INFORMA D&B i Inatlas.

Les activitats més nombroses al Districte són el **comerç (24,2%)**, amb xifres on s'aprecia una de les especialitzacions econòmiques del Districte, i els serveis a les empreses i les activitats professionals, científiques i tècniques (12,9%). Aprofundint en termes d'especialització (Barcelona=1), el perfil del Districte es defineix, i amb gran marge, per **les activitats vinculades al transport i emmagatzematge**, donada l'avantatge de la seva ubicació, amb valors que dupliquen els de Barcelona ciutat (índex d'especialització=2 i un 11,3% del seu teixit productiu), i que el posicionen com a capdavanter de la ciutat en aquest àmbit. **Per una altra banda, destaquen el grup activitats vinculades a la construcció (8,9%), indústria i energia (5,9%), i l'hostaleria (9,3%)** amb valors superiors a 1. En menor grau, però també amb índex especialització remarcable, hi destaquen les **activitats artístiques (1,5%)**.

Índex d'especialització per sectors de Sants-Montjuïc (Barcelona=1). 2020

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de les dades d'INFORMA D&B i Inatlas.

Si s'agrupen les activitats segons el nivell de coneixement i tecnologia, s'observa que **al Districte s'hi ubiquen el 7% de les activitats vinculades a l'àmbit d'alt contingut tecnològic de la ciutat**, indicador que detecta que l'especialització de l'activitat econòmica de Sants-Montjuïc es focalitza principalment en els àmbits esmentats anteriorment, en els quals concentra bona part del seu potencial econòmic. Tanmateix, és remarcable que l'**11,6%** dels 1.091 agents econòmics de Barcelona amb activitats industrials en coneixement i tecnologia mitjana-alta s'ubiquen al Districte.

En conjunt, del total dels agents econòmics de Sants-Montjuïc, el **5,9%** estan relacionats amb activitats intensives en coneixement i tecnologia.

Agents econòmics al Districte segons intensitat de coneixement i tecnologia. 2020

	Sants-Montjuïc	Total Barcelona	Pes s/ Barcelona (%)	Pes s/ Sants-Montjuïc (%)
Activitats industrials de tecnologia alta	28	406	6,9%	0,2%
Activitats industrials tecnologia mitjana-alta	127	1.091	11,6%	0,9%
Serveis intensius en coneixement i tecnologia punta	495	7.795	6,4%	3,3%
Total activitats d'alt contingut tecnològic	650	9.292	7,0%	4,4%
Altres serveis intensius en coneixement	2.263	40.388	5,6%	15,2%
Total activitats intensives en coneixement i tecnologia	2.913	49.680	5,9%	19,5%
Resta activitats	12.020	139.767	8,6%	80,5%
Total	14.933	189.447	7,9%	100,0%

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica, a partir de les dades d'INFORMA D&B i Inatlas.

Destaca, també, la gran mobilitat de les activitats econòmiques, tant al Districte com al conjunt de la ciutat: **el 72,3% de les activitats econòmiques del Districte s'han donat d'alta després de l'any 2000, i un 46,5% després de 2010.**

Nombre d'agents econòmics segons data de constitució. 2020

Any de constitució	Pes s/Sants-Montjuïc (%)	Pes s/Barcelona (%)	Sants-Montjuïc	Barcelona
Fins a 1980	3,8 %	3,0 %	564	5.697
De 1981 a 1990	6,3 %	5,9 %	934	11.171
De 1991 a 2000	16,7 %	16,1 %	2.491	30.510
De 2001 a 2010	25,8 %	26,3 %	3.858	49.878
De 2011 a 2020	46,5 %	47,6 %	6.942	90.192
No consta	1,0 %	1,1 %	144	1.999
Total	100,0 %	100,0 %	14.933	189.447

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de les dades d'INFORMA D&B i Inatlas.

L'ecosistema econòmic de Barcelona és divers i compta amb un ample ventall de sectors productius i àmbits específics, però d'entre tots destaquen **sis sectors estratègics**, bé pel pes que tenen pel que fa a impacte en l'economia de la ciutat o bé pel seu valor tàctic quant a reputació i posicionament internacional.

Les activitats econòmiques de sectors estratègics a Sants-Montjuïc representen el 48,6 % del total d'activitats del Districte l'any 2020. Sants-Montjuïc **mostra un pes superior a la mitjana de la ciutat dels sectors estratègics del turisme i el comerç. D'altra banda, pel que fa als sectors creatius tradicionals, s'apropa molt a la mitjana de Barcelona**, mentre que el seu pes relatiu és inferior en salut i bio i les TIC.

Nombre d'agents econòmics classificats segons sectors estratègics². 2020

Sectors estratègics	Sants-Montjuïc	Barcelona	Pes s/Barcelona (%)	Pes s/Sants Montjuïc (%)
Indústria manufacturera	876	8.899	9,8 %	5,9 %
TIC	410	6.233	6,6 %	2,7 %
Sectors creatius tradicionals	1.042	14.683	7,1 %	7,0 %
Sectors creatius no tradicionals	472	8.565	5,5 %	3,2 %
Salut i bio	185	4.171	4,4 %	1,2 %
Turisme	1.451	16.026	9,1 %	9,7 %
Comerç	3.344	38.406	8,7 %	22,4 %
Total sectors estratègics	7.259	89.401	8,1 %	48,6 %
Resta sectors	7.674	100.046	7,7 %	51,4 %
Total	14.933	189.447	7,9 %	100,0 %

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament, a partir de les dades d'INFORMA D&B i Inatlas.

Activitat econòmica i comercial a Sants-Montjuïc

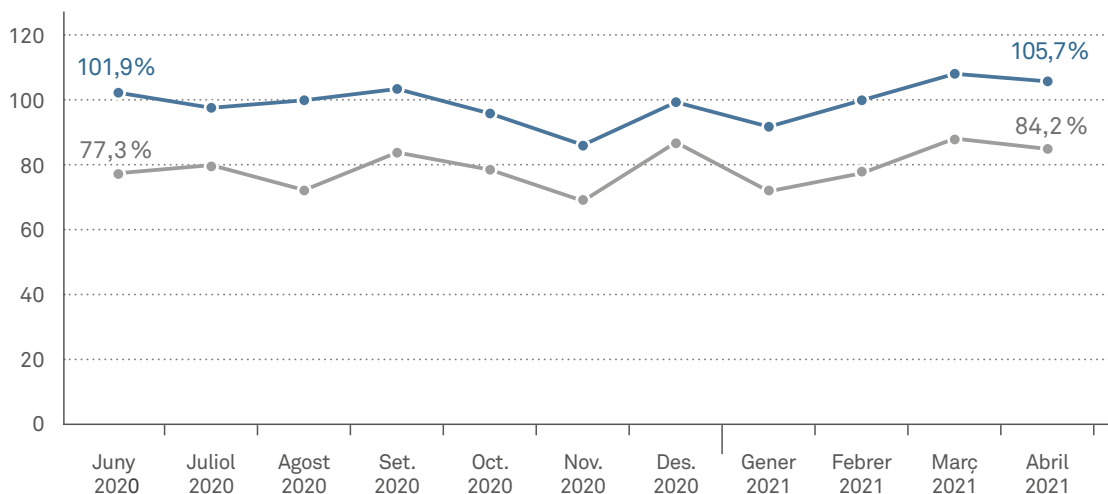
Segons dades facilitades pel BBVA a partir de la despesa amb targeta bancària, el mes d'abril del 2021 Sants-Montjuïc assoleix un **índex de recuperació comercial² del 105,7 %, més de 20 punts superior al de Barcelona (84,2 %)**. Durant el període de pandèmia, **aquest indicador evoluciona més favorablement a Sants-Montjuïc que al conjunt de la ciutat**, i el situa com un dels cinc districtes que han recuperat el pols de l'activitat comercial previ a la pandèmia.

Aquest resultat s'explica pel fet que **l'impacte de la crisi de la COVID-19 es fa sentir amb especial intensitat als districtes centrals amb major presència de l'activitat turística**, on el comerç i la restauració es veuen fortament afectats, **mentre que l'activitat comercial de la resta dels districtes —com Sants-Montjuïc— mostra una major resiliència** i es veu afavorida per la rellevància de la compra de proximitat durant la pandèmia.

² Índex de recuperació comercial: és un indicador que compara el valor de les transaccions efectuades mitjançant targetes de crèdit d'un període de temps determinat, en aquest cas cada mes, amb les dades del mateix període de l'any de referència (en aquest cas, el 2019). Un índex superior a 100 indica que l'activitat és superior a la del mateix període de 2019.

Índex de recuperació comercial (valor de les transaccions. 2019=100)

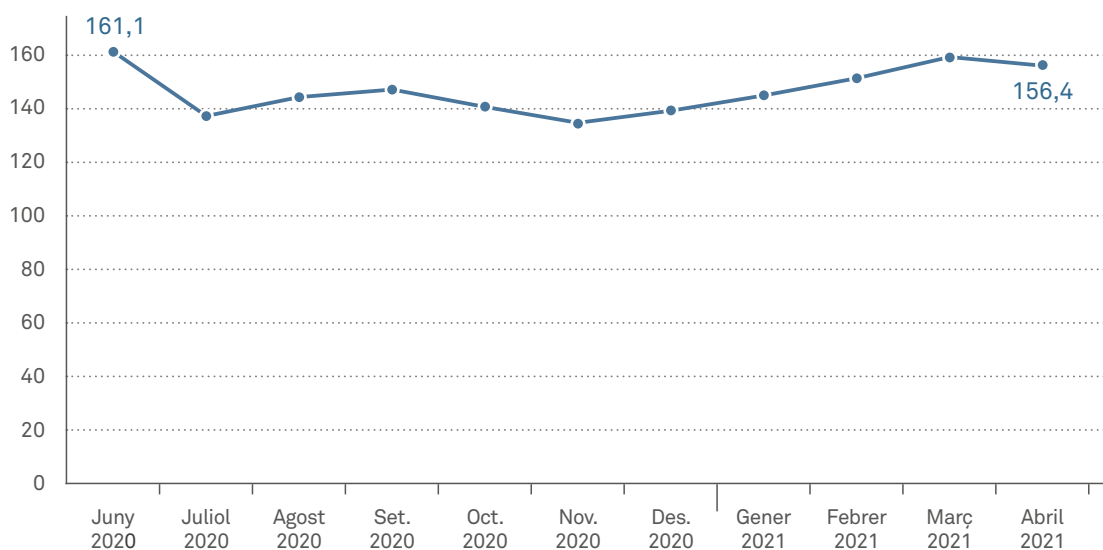
● Sants-Montjuïc ● Barcelona

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir d'Ajuntament de Barcelona (2021): Consum Privat a Barcelona, Oficina Municipal de Dades, Barcelona, Versió 2.1.

Amb un 31,3% del total dels locals en planta baixa del Districte, el **comerç al detall** és un sector econòmic important al districte de Sant-Montjuïc, encara que amb un pes relatiu inferior al del conjunt de Barcelona (35,8%). Després de l'aturada de l'activitat econòmica durant els mesos del confinament, el valor de les transaccions comercials al Districte recupera gradualment els nivells previs a la pandèmia, i l'abril de 2021 l'índex de recuperació del comerç al detall se situa en el **156,4%, el tercer valor més alt entre els districtes i 60 punts percentuals superiors a la mitjana de Barcelona (97%)**.

Índex de recuperació comercial del comerç al detall a Sants-Montjuïc (2019=100)

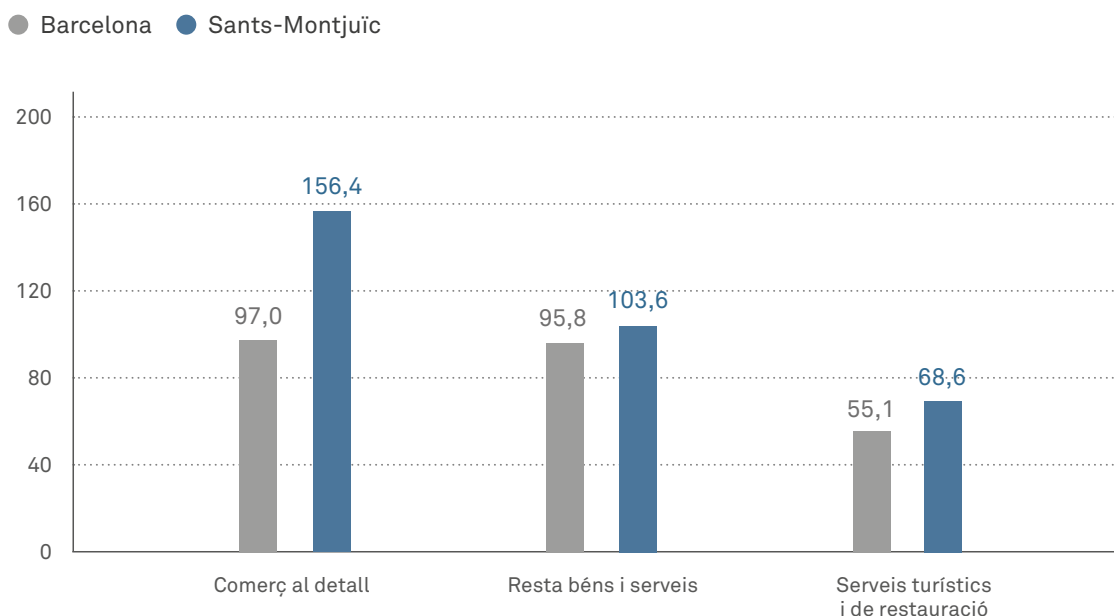

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica, a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal.

Pel que fa a altres sectors, la restauració és l'activitat econòmica més afectada per la crisi de la COVID-19 i les restriccions de la seva activitat. Tanmateix, les xifres del sector han anat evolucionant positivament amb la relaxació d'aquestes mesures, de forma que a l'abril de 2021 **la restauració de Sants-Montjuïc assoleix un índex de recuperació del 68,6%, més de 10 punts superior al del conjunt de Barcelona (55,1%)**. També en **la resta dels serveis** millora el seu comportament en els darrers mesos i **assoleix un índex de recuperació del 103,6% el mes d'abril**, novament superior a la mitjana de ciutat (95,8%).

Índex de recuperació comercial per grans sectors. Abril 2021. (Abril 2019=100)

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, a partir d'Ajuntament de Barcelona (2021): Consum Privat a Barcelona, Oficina Municipal de Dades, Barcelona, Versió 2.1.

Economia Cooperativa, Social i Solidària

Els barris de Sants-Montjuïc compten amb una forta tradició associativa i cooperativa. Històricament i en l'actualitat han esdevingut referència de l'Economia Social i Solidària a nivell ciutat i país. La següent taula detalla diferents iniciatives de l'Economia Social i Solidària recollides per fonts municipals, i en l'[annex](#) a aquest PDE es pot consultar la diagnosi detallada que han realitzat les entitats Impuls Cooperatiu de Sants, CooperaSec i l'Engranatge, en el marc del treball de reflexió i compilació de mesures sobre l'Economia Social i Solidària a introduir en aquest PDE.

Presència de l'Economia Social i Solidària al districte de Sants-Montjuïc, 2019

Iniciatives de l'Economia Social i Solidària	Sants-Montjuïc	% Barcelona
Cooperatives	115	11,62 %
Mutualitats	0	0,00 %
Societats laborals	27	11,59 %
Empreses d'inserció	1	7,69 %
Centres especials de treball	9	16,98 %
Fundacions	31	5,05 %
Associacions	219	9,33 %
Societats agràries de transformació	2	33,33 %
Confraries de pesca	0	0,00 %
Finances ètiques	1	12,50 %
Total	405	9,46 %
Gestió ciutadana i comunitària d'equipaments públics	15	20,55 %
Economies comunitàries		
Grups de consum agroecològic	6	9,84 %
Mercats d'intercanvi	2	16,67 %
Xarxa d'intercanvi de coneixements	0	0,00 %
Bancs del temps	1	4,55 %
Horts urbans	1	6,67 %
Horts comunitaris	6	11,32 %
Pla de Buits Urbans amb Implicació Territorial i Social (Pla BUIITS)	2	15,38 %
Total	18	7,17 %
Total	423	9,34 %

Font: Govern obert. Fitxer d'entitats Ajuntament de Barcelona.

03. Dinàmiques a revertir, àmbits a potenciar i línies estratègiques de treball — indicadors d'entorn

En aquest context de crisi, el Pla de Desenvolupament Econòmic de Sants-Montjuïc 2021–2023 busca reactivar l'economia del territori, però també revertir dinàmiques socioeconòmiques negatives per als barris que ja es donaven abans de l'esclat de la pandèmia. Com dèiem, aquest PDE és hereu de l'anterior i busca actualitzar-lo i concretar-lo.

Al PDE anterior, entre les dinàmiques a revertir es fixaven l'atur i la precarietat laboral en col·lectius vulnerables, com majors de 45 anys, persones en atur de llarga durada, dones i persones joves, entre d'altres, així com en la gentrificació i la manca d'impacte del teixit industrial en la generació d'ocupació al territori.

En l'actual context, les problemàtiques que més preocupen —i sobre les quals el nou PDE vol treballar— continuen sent l'atur i la precarietat laboral, i la gentrificació. També es farà especial èmfasi en l'increment de la pobresa i la manca de cobertura de necessitats materials bàsiques, la manca d'impacte dels grans operadors econòmics del territori (Port, Fira i Consorci de la Zona Franca) en la generació d'ocupació i desenvolupament territorial, així com en els locals buits i la desertització comercial.

D'altra banda, en relació amb els sectors i àmbits a potenciar, en aquest nou Pla de reactivació ens centrem en sectors que han estat especialment afectats per la crisi econòmica derivada de la COVID-19, com és el cas del comerç de proximitat i altres àmbits també necessaris i centrals per a la sostenibilitat de la vida i que ofereixen especial resiliència, com és el cas de l'Economia Social i Solidària o el sector de la sostenibilitat ambiental i alimentària, afegit en aquest Pla. Aquests se sumen als sectors que ja destacàvem en l'anterior PDE i que continuen vigents, com ara el de les cures i serveis a les persones, la indústria, l'economia circular, i l'art i la cultura, entre d'altres.

Amb tot, les línies estratègiques marcades per al 2021–2023 són:

- LE1. Reactivar el desenvolupament des del territori**
- LE2. Reactivar el teixit comercial**
- LE3. Finançar projectes socioeconòmics que dinamitzen l'economia**
- LE4. Promoure l'ocupació de qualitat**
- LE5. Promoure les potencialitats dels barris per al desenvolupament**
- LE6. Enfortir l'Economia Social i Solidària a Sants-Montjuïc**
- LE7. Optimitzar els recursos municipals de promoció econòmica**

L'evolució de la situació en el període de treball d'aquestes línies estratègiques es mesurarà amb indicadors d'entorn, unitats de mesura que faran possible aixecar la mirada per fer una valoració més àmplia, més enllà de la prevista als indicadors associats a cada objectiu, per anar avaluant com evoluciona la situació socioeconòmica al Districte.

Línies estratègiques	Indicadors d'entorn
LE1. Reactivar el desenvolupament des del territori	Evolució de la renda tributària.
	Evolució de la privació material severa.
LE2. Reactivar el teixit comercial	Índex de recuperació comercial al Districte, a partir de les dades de despesa amb targetes de crèdit.
	Evolució del tiquet de compra, a partir de les dades de despesa amb targetes de crèdit.
LE3. Finançar projectes socioeconòmics que dinamitzen l'economia	Evolució dels projectes finançats mitjançant la convocatòria <i>Impulsem el que fas</i> en contrast amb l'evolució de la resta de districtes.
LE4. Promoure l'ocupació de qualitat	Evolució del nombre de veïns i veïnes en situació d'atur al Districte.
	Evolució del pes de la població en situació d'atur sobre el total de població entre 16 i 64 anys al Districte.
	Evolució del pes de la població demandant d'ocupació no desocupada sobre el total de població entre 16 i 64 anys al Districte.
	Evolució del salari mitjà al Districte.
LE5. Promoure les potencialitats dels barris per al desenvolupament	Evolució del nombre de veïns i veïnes en situació d'atur en aquests barris.
	Evolució del pes de la població en situació d'atur sobre el total de població entre 16 i 64 anys en aquests barris.
	Evolució del pes de la població demandant d'ocupació que no està en situació d'atur sobre el total de població entre 16 i 64 anys en aquests barris.
LE6. Enfortir l'Economia Social i Solidària a Sants-Montjuïc	Evolució dels projectes aprovats a les convocatòries anuals de subvencions <i>Impulsem el que fas</i> i <i>Enfortim l'Economia Social i Solidària</i> .
LE7. Optimitzar els recursos municipals de promoció econòmica	Evolució de la renda tributària.

04. Línies estratègiques

A continuació exposem les **set línies estratègiques** sobre les quals actuarà el Pla de Desenvolupament Econòmic del districte de Sants-Montjuïc 2021–2023, donant cabuda tant a diferents projectes/accions que o bé s'estan projectant o bé estan en un estadi d'implementació inicial en el moment d'aprovació del Pla, o bé ja estan implementades, però se'ls hi vol donar una nova mirada o ampliació, sense que això impliqui que no es puguin incorporar nous projectes/accions que puguin sorgir en aquest període de vigència del Pla i que responguin a les línies estratègiques plantejades. En aquest sentit, cal tenir present que la situació actual i les incerteses futures exigiran la creació de respostes a mida de les circumstàncies.

Les línies estratègiques del Pla es concreten en **16 objectius**, l'assoliment dels quals serà avaluat a través de **36 indicadors** vinculats a aquests objectius. Quant als indicadors, cal fer esment que, quan no s'explicita el contrari, aquests es refereixen a tot el període d'execució del Pla, del 2021 al 2023, mentre que aquells que tenen un caràcter anual estan explicitats. Respecte a aquests últims, una part significativa prenen com a punt de referència de millora el 2019, donada la situació d'excepcional provocada per la crisi sanitària del 2020, i en la resta es referencia el mateix 2020 per qüestions de lògica metodològica.

LE1. REACTIVAR EL DESENVOLUPAMENT DES DEL TERRITORI

Fomentar el desenvolupament de proximitat és clau a l'hora de plantejar el desenvolupament socioeconòmic d'un territori, i encara pren més rellevància quan el que cal és abordar una reactivació econòmica en una situació tan abrupta i incerta com l'actual. Des d'aquesta òptica, cal donar suport a activitats econòmiques que estan arrelades al territori i, per tant, coneixen les seves necessitats i realitats; a les que impliquin una economia diversa i capacitat per adaptar-se, prioritzant aquelles iniciatives que contribueixen a reduir la fractura de desigualtats socioeconòmiques entre territoris; i les que són complementàries al conjunt de polítiques públiques de promoció econòmica.

Aquesta línia fa referència a impulsar, mitjançant les eines corresponents, iniciatives i recursos del districte de Sants-Montjuïc que ja existeixen o que es valora com a necessari que hi siguin. Aquestes iniciatives poden contribuir a la reactivació econòmica del Districte en clau de proximitat, ja sigui perquè responen a necessitats del territori, perquè aprofiten els seus actius o perquè neixen del lideratge de persones o actors econòmics implicats en el desenvolupament del territori.

Objectiu 1.

Reorganitzar/impulsar espais de desenvolupament socioeconòmic al territori

---

Una de les mancances del Districte en general i, en concret, als barris del centre, ha estat la necessitat d'accedir a recursos de promoció econòmica per part de veïns i veïnes dels barris, que molt sovint es veïen en la necessitat de desplaçar-se a altres indrets de la ciutat per participar en activitats. Igualment, els serveis i recursos existents al territori es troben, en alguns casos, en ubicacions allunyades o poc adequades per al servei.

Projectes/Accions

• Sants-Montjuïc Activa

Amb l'objectiu d'aproximar els recursos de Barcelona Activa al veïnat del Districte, així com amb el d'ampliar la cobertura d'accions destinades a tots els seus agents socioeconòmics, aquest pla contempla l'obertura d'un **nou espai, "Sants-Montjuïc Activa", per al desenvolupament socioeconòmic a Sants-Montjuïc**, ubicat al Bloc IV de Can Batlló. Aquest espai representa l'oportunitat d'oferir a veïnat i agents de Sants-Montjuïc recursos i serveis de Barcelona Activa que fins al moment no existien al territori o hi eren en ubicacions disperses i no sempre apropiades, com el Dispositiu de Treball als barris de la Bordeta (dispositiu d'inserció laboral). Són recursos i serveis d'acompanyament i suport a l'empresa i l'emprenedoria, així com d'acompanyament a la inserció i orientació laboral i defensa dels drets laborals. A més, aquest espai també tindrà l'objectiu de fer emergir nous projectes o recursos de desenvolupament socioeconòmic a partir de la convivència i la coordinació amb els agents socioeconòmics presents al mateix espai i al territori on s'ubica.

• Espai per al desenvolupament socioeconòmic a Poble-sec

Al Poble-sec, actualment, els recursos i serveis de desenvolupament econòmic es troben en ubicacions poc adequades, en diferents indrets del barri o, directament, amb una falta d'espai. Està previst, en el marc del Pla de Barris de Poble-sec, un **espai per al desenvolupament socioeconòmic al Poble-sec**, ubicat al Passeig de l'Exposició, núm. 10. Aquest nou equipament permetrà reunir en un únic espai els recursos ja existents, com el Dispositiu de Treball als barris de Poble-sec (dispositiu d'inserció laboral), que gaudirà d'una ubicació més adequada i la possibilitat de crear espais de formació o sales de reunions polivalents per a activitats diverses. Aquest equipament també oferirà l'oportunitat d'acostar al barri altres recursos per al desenvolupament econòmic del territori.

A més d'aquests dos espais, a la Marina està previst iniciar un estudi per a la millora de la ubicació dels serveis ocupacionals del barri.

Indicadors

- ➔ Espai Sants-Montjuïc Activa, en funcionament.
- ➔ Espai de desenvolupament econòmic al Poble-sec, en funcionament.

Objectiu 2.

Implementar projectes de reactivació de plantes baixes

Una de les preocupacions quan a ciutat ha estat el gran nombre de locals buits existents en alguns barris i zones de cada districte. Una part està en venda o lloguer, però una part important no està disponible comercialment, ja sigui perquè té altres usos, com el de magatzem, perquè s'està reconvertint en habitatges o per motius desconeguts. El cert és que les persianes baixades no tenen només un impacte estrictament econòmic i ocupacional, sinó que també influeixen en la percepció d'inseguretat i en l'ús adequat de l'espai públic i relacional dels barris. És en aquest context que s'ha aprovat l'estratègia municipal de dinamització de locals en planta baixa *Amunt Persianes!*. Amb impacte a tota la ciutat, en aquesta estratègia es contemplen zones d'intervenció prioritàries que, en el cas de Sants-Montjuïc són els barris del Poble-sec i la zona de Creu Coberta. Es prioritzaran, sense que impliqui exclusivitat, els sectors o centres d'interès estratègics definits en el capítol 3 d'aquest Pla.

Projectes/Accions

- **Amunt Persianes!**

En aquest nou període, pel que fa a la situació de **locals en planta baixa (LPB)** que es troben buits i sense activitat al Districte, es desplegaran diferents mesures d'abordatge d'aquesta problemàtica i que formen part de la **nova estratègia de ciutat per dinamitzar establiments en planta carrer, que rep el nom d'Amunt Persianes! i que s'ha materialitzat en una [Mesura de govern](#)**.

- **S'incrementaran les subvencions per a activitat econòmica en LPB buits:** el 2021 augmentarà el finançament existent a fons perdut per a persones, empreses o entitats que vulguin instal·lar una activitat econòmica en un LPB de qualsevol punt de la ciutat (de 360 mil a 600 mil euros a escala ciutat). S'espera activar un total de 170 locals en planta baixa a tota la ciutat durant el període d'execució de l'estratègia (2021–2023).
- **Programa de Baixos de Protecció Oficial:** creació d'una cartera pública de LPB. Per una banda, el 2021 [l'Ajuntament adquirirà en propietat LPB buits](#) per valor de 16 milions d'euros al conjunt de la ciutat. Un cop adquirits, a partir de 2022 aquests locals es posaran a disposició de projectes econòmics de persones, empreses o entitats a través d'un procés de concurrència. S'espera activar entre 30 i 60 locals en planta baixa a tota la ciutat durant el període d'execució de l'estratègia (2021–2023). A més a més, des de Districte de Sants-Montjuïc es destinarà un pressupost addicional d'1,6 milions d'euros a la compra específica de locals en planta baixa ubicats al Districte i que permetin reforçar projectes en clau de territori.

Paral·lelament, com a acció específica al Poble-sec i en el marc del Pla de Barris, es preveu desenvolupar un programa de **dinamització de locals buits** amb l'objectiu de reforçar el teixit comercial i productiu de petita escala del barri. Si s'escau, es realitzarà prèviament un diagnòstic dels locals buits en planta baixa del barri i, posteriorment, es prioritzarà en quins carrers concrets es portarà a terme l'acció. Aquest programa es desenvoluparà en el marc de l'estratègia de ciutat, dins del Programa de Baixos de Protecció Oficial (BPO), per tal de potenciar els locals públics, així com les diferents possibilitats de dinamització dels locals de titularitat privada del barri del Poble-sec. Es destinaran 1,5 milions d'euros per a l'espai Desenvolupament Econòmic del Poble-sec i per a la rehabilitació locals buits.

- **Es crearà durant el 2021 l'Observatori de locals en planta baixa**, que té per objectiu la producció de dades i, en general, la creació de coneixement al voltant dels locals en planta baixa a la ciutat de Barcelona. El coneixement generat a partir d'aquesta mesura permetrà millorar la qualitat i l'impacte de la política municipal de locals en planta baixa, a més de ser una font d'informació rellevant i útil per a iniciatives econòmiques que vulguin establir-se a algun local de la ciutat.
- **Es crearà una nova borsa de lloguer d'LPB** el 2022, que tindrà com a objectiu mobilitzar LPB buits a tota la ciutat i oferir-los per sota del seu preu de mercat. Aquesta borsa oferirà incentius a propietaris/àries que cedeixin el seu local a la borsa (assegurança enfront de l'impagament durant dos anys). Un cop cedits, els locals es posaran a disposició d'iniciatives econòmiques a través d'un procés de concurrència. S'espera activar entre 100 i 200 locals en planta baixa a tota la ciutat durant el període d'execució de l'estratègia (2021–2023).
- **S'explorarà la possibilitat d'oferir, a partir de 2022, nous ajuts directes a persones compradores o arrendatàries** que tanquin operacions d'ocupació d'un LPB buit (compravenda o lloguer). Aquestes ajudes, en aquest moment en fase d'estudi, serviran per oferir un incentiu ràpid a qualsevol persona física o jurídica que passi a ocupar un local inactiu a qualsevol punt de la ciutat.

Indicador

- ➔ Implementació de l'estratègia Amunt Persianes! a Sants-Montjuïc en el calendari previst.

Objectiu 3.

Reactivar projectes socioeconòmics vinculats al turisme local

---

Cal treballar per aprofitar l'aportació socioeconòmica de l'economia del visitant amb nous projectes de turisme de qualitat en clau de proximitat i per reduir-ne els impactes negatius sobre els espais de gran afluència. Es treballarà per analitzar l'afectació de la crisi en el sector hotelier i per promoure alternatives al model turístic des d'una mirada de proximitat i d'Economia Social i Solidària i que, alhora, fomenti les sinergies amb altres sectors del territori.

Projectes/Accions

• Taula del Sector Turístic

Creada a finals de 2019 amb l'objectiu de desenvolupar una estratègia de formació i desenvolupament econòmic en l'àmbit del turisme al Districte, aquesta engloba tres línies d'acció principals:

1. Contractació de proximitat i inclusiva amb la implicació de les múltiples entitats sociolaborals.
2. Foment del consum i de la compra responsables a través del suport al comerç de proximitat i a les xarxes locals d'Economia Social i Solidària.
3. Promoció d'acció social estratègica, a través de la creació de vincles amb les entitats socials del Districte, per afrontar els reptes socials actuals i contribuir a pal·liar la vulnerabilitat social.

Més enllà d'aquestes tres línies d'acció, en el marc d'aquesta taula es treballarà per la construcció de la Xarxa Sants-Montjuïc Turisme Km0, com a element dinamitzador, connector i facilitador, que contribueixi a reduir els efectes de la crisi sanitària i faciliti la reactivació social, econòmica i cultural dels barris.

A escala operativa, aquesta taula serà un espai de treball on territorialitzar les línies de ciutat en clau turística. A més, vetllarà per dissenyar accions amb compromís mediambiental i social. També es treballarà per a la vinculació del sector amb les iniciatives d'Economia Social i Solidària del Districte, com ara fomentant rutes amb una visió d'economia social pels diferents barris (històrics i actuals) i així donar a conèixer projectes i espais, i relacionar-los amb productes i serveis de l'Economia Social i Solidària.

• Pla d'actuació a la muntanya de Montjuïc

Els operadors culturals del Parc Montjuïc (museus i teatres), coordinats amb Districte, Consell Parc de Montjuïc, Institut de Cultura de Barcelona i la Direcció de Turisme, Esdeveniments i Indústries Creatives de l'Ajuntament de Barcelona, potencien la promoció de l'activitat cultural al Parc de Montjuïc creant el clúster cultural del Parc.

Montjuïc Parc Cultural té l'objectiu de potenciar el coneixement de l'activitat cultural del Parc de Montjuïc, tant per als/a les visitants de proximitat i internacionals, com per a la ciutadania de Barcelona. Amb aquest projecte es vol establir el Parc de Montjuïc com un referent cultural d'imprescindible visita a la ciutat, amb una oferta global cohesionada i coordinada entre tots els operadors culturals de la muntanya susceptible d'atraure visitants amb interès per la cultura, la creativitat i la ciència que aportin valor al territori.

Aquest projecte reforçaria el segell Montjuïc en línia amb la Mesura de govern “Creació de nous imaginaris i continguts per millorar la mobilitat i sostenibilitat turística” i l’estratègia de diversificació territorial dels atractius de la ciutat.

Paral·lelament, es treballarà per vincular aquest Pla amb la promoció de la cultura cooperativa, comunitària i solidària als equipaments de ciutat i infraestructures culturals de la muntanya de Montjuïc, amb l’objectiu d’apropar la cultura de base i fomentar-ne l’activació econòmica a partir de facilitar l’accés de nous públics a la programació local.

- **Dinamització del Paral·lel**

Durant la vigència d’aquest Pla es treballarà per engegar projectes i accions per a la dinamització del Paral·lel. L’any 2018 es va fer una diagnosi on es van establir unes dinàmiques a potenciar i a revertir a través d’una participació extensa amb les comunitats locals dels barris limítrofs amb l’Avinguda i de la revisió de documents estratègics previs. A partir d’aquesta diagnosi, el 2021 s’ha elaborat un **Pla estratègic sociocomercial de la zona de l’avinguda del Paral·lel**, que cerca combinar accions de diversa naturalesa que responguin a les necessitats i expectatives dels diversos agents del territori, cercant harmonitzar-les totes en una direcció estratègica que redundi en el territori i en el seu veïnat, cercant un desenvolupament i una dinamització endògena, i que sigui sostenible en el temps en l’àmbit social, econòmic i mediambiental.

Així, es treballarà a partir d’incentivar fluxos transversals entre barris, reduint “l’efecte frontera” que actualment té l’Avinguda, impulsant la dinamització de l’espai públic i plantejant millores urbanístiques i social-comunitàries; millorar l’atractiu i la dinamització de les plantes baixes i actualitzar la visió i identitat comuna de l’Avinguda.

El conjunt de línies busquen ser l’ingredient dinamitzador de l’Avinguda, motivant el trànsit de veïnes i veïns mitjançant la utilització d’espais que donin ús i resposta a necessitats bàsiques de les persones dels barris limítrofs i, per tant, impulsin l’activitat i el teixit de les comunitats locals.

- **Recursos per a l’adhesió al compromís de sostenibilitat Biosphere**

Amb la finalitat de seguir el treball endegat d’un temps ençà, encara més necessari d’ara endavant per fer de Barcelona una destinació més competitiva i sostenible, se seguirà apostant per la via del reconeixement de qualitat i de sostenibilitat multinivell que ofereix el Distintiu de Compromís per a la Sostenibilitat Turística Destinació Barcelona Biosphere (CSTDBB). Així, en el marc de la línia impulsada per l’Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona a partir del finançament de la taxa turística, s’oferiran al teixit empresarial del Districte lligat a l’economia del visitant els recursos gratuïts d’acompanyament per tal d’obtenir la certificació mencionada.

- **Finançament de projectes de turisme responsable i sostenible amb el territori**

Sants-Montjuïc és un territori amb un recorregut considerable en la línia de treball del retorn social i territorial de l'activitat turística, tant a través de la iniciativa pública com també de la del sector privat. Les accions en aquest àmbit, doncs, s'emmarquen en la línia de donar suport a projectes que tinguin un impacte en el territori i que cerquin la transformació del model turístic cap a estàndards més sostenibles i de proximitat. Aquest finançament de projectes té dos instruments de proximitat:

1. **Impost sobre estades en establiments turístics (IEET)**. Un exemple d'aquest tipus de projectes finançats per l'IEET és *Montjuïc Parc Cultural*.
2. **Modalitat de turisme responsable i sostenible al territori**, de la convocatòria *Impulsem el que fas*.

- **Potenciar les accions de gastronomia sostenible al Districte**

En el marc de Barcelona com a Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible, durant el 2021 s'ha creat el "Menú de les Estacions" gràcies a la col·laboració d'administracions i entitats dels sectors de la restauració, l'alimentació i el disseny.

La capitalitat és una oportunitat per promocionar la restauració de Barcelona i enfortir-la en aquests moments difícils provocats per la pandèmia de la COVID-19. Alhora, els restaurants són uns dels principals aliats per promoure una alimentació sana i sostenible entre la ciutadania.

El districte de Sants-Montjuïc compta amb diversos restaurants adherits a aquest projecte, que ofereixen en les seves cartes i menús plats variats que segueixen els principis d'una alimentació sostenible, saludable i de temporada, ja sigui introduint alguna de les receptes que es proposen, adaptant-les a l'estil del restaurant o introduint alguns dels productes de temporada als seus plats. L'objectiu és incentivar que més establiments de restauració del Districte s'hi adhereixin.

Indicadors

- ➔ Una acció vinculada a la Taula del Sector Turístic.
- ➔ Un projecte vinculat a la muntanya de Montjuïc.
- ➔ Constitució del model de governança i establiment d'espais de participació del Pla de dinamització del Paral·lel.
- ➔ Nombre de projectes de turisme responsable i sostenible al Districte finançats.
- ➔ Nombre d'establiments adherits als diferents programes de turisme.

QUADRE RESUM**LE1. Reactivar el desenvolupament des del territori**

Objectius	Projectes/accions
Objectiu 1. Reorganitzar/impulsar espais de desenvolupament socioeconòmic al territori	Sants-Montjuïc Activa. Espai per al desenvolupament socioeconòmic al Poble-sec.
Objectiu 2. Implementar projectes de reactivació de plantes baixes	Amunt Persianes!
Objectiu 3. Reactivar projectes socioeconòmics vinculats al turisme local	Taula del Sector Turístic. Pla d'actuació muntanya de Montjuïc. Dinamització del Paral·lel. Recursos per a l'adhesió al compromís de sostenibilitat Biosphere. Finançament de projectes de turisme responsable i sostenible amb el territori. Potenciar les accions de gastronomia sostenible al Districte.

LE2. REACTIVAR EL TEIXIT COMERCIAL

Aquesta línia estratègica ens remet a la Mesura de govern de Comerç a Sants-Montjuïc (**Pla de xoc i mesures post-COVID-19 per al comerç, mercats i restauració del districte de Sants-Montjuïc**), presentada en el Consell Plenari de Districte el 15 d'octubre de 2020. Aquesta Mesura de govern neix amb la voluntat d'impulsar i consolidar el teixit comercial i econòmic de Sants-Montjuïc arran de la crisi sanitària. Ara bé, més enllà de les accions contemplades en la Mesura de govern, durant el pla s'afegiran altres accions vinculades a la professionalització, dinamització i enfortiment del comerç de proximitat i la restauració.

Objectiu 4. Enfortir el comerç del Districte

Aquest objectiu inclou el desplegament de les mesures incloses en el **Pla de xoc i mesures post-COVID-19 per al comerç, mercats i restauració del districte de Sants-Montjuïc** per a l'any 2021, i les que es continuaran treballant els anys posteriors. Aquest inclou quatre línies estratègiques i que articulen un total de 14 accions. Es poden consultar els diferents àmbits d'actuació i accions en aquest [enllaç](#).

1. **L'adaptació del comerç als canvis i als reptes sanitaris i econòmics**
Mesures d'acció en situació de crisi, posicions col·laboratives del comerç, informació, orientació i contenció en escenaris incerts.
2. **Innovació i formació com a elements de canvi**
Accions encaminades a promoure la diversitat de l'oferta comercial als barris, la reinvençió dels comerços i dels seus sistemes de venda per tal d'impulsar la resiliència del comerç de proximitat en períodes de retrocés del consum.
3. **El comerç i la seva transversalitat en polítiques territorials**
Conjunt d'accions transversals d'acord amb la idea que el comerç genera ocupació i facilita la cohesió social i territorial. També promou activament el treball transversal i cooperatiu entre les diferents administracions implicades i entre les diferents àrees de l'Ajuntament, buscant la màxima alineació i coherència entre les actuacions que es duen a terme per tal que siguin més eficaces.
4. **Sostenibilitat ambiental en l'activitat econòmica**
Conjunt de mesures per aconseguir un major retorn social i ambiental per a tothom, i alhora impulsar el sector de l'Economia Social i Solidària perquè es basa en relacions més justes i democràtiques, i pel seu alt valor de sostenibilitat i resiliència, ja que resisteix millor els embats de la crisi.

Projectes/Accions més rellevants a executar durant l'any 2021

- Segona edició del **projecte CASBA** (Comerç Amic Sense Barreres), una iniciativa adreçada a millorar l'accessibilitat dels comerços i de la via pública dels barris de la ciutat, i la sensibilització i la formació de les persones que en el futur hauran de dissenyar l'arquitectura en l'àmbit de l'accessibilitat, afavorint la participació i l'autonomia de les persones amb diversitat funcional. S'ha fet una fase de diagnosi al barri de la Marina.

- En el moment de redacció d'aquest Pla, 25 comerços del Districte participen en el **Programa Comerç a punt**, que ofereix entre cinc i dotze hores d'assessorament professional individualitzat per reactivar o repensar el negoci.
- Projecte **Dissenyem els comerços**, una col·laboració dels centres d'ensenyament en l'àmbit del disseny amb els comerços de proximitat, impulsat per la Regidoria de Turisme i Indústries Creatives.
- Continuïtat al projecte **Obrim Carrers al districte de Sants-Montjuïc**, que pretén recuperar per a les persones el carrer de Creu Coberta i carrer de Sants amb l'objectiu de visibilitzar els beneficis per a la ciutadania de la pacificació dels carrers, fer reflexionar la ciutadania sobre el model de ciutat que volem, visualitzar usos alternatius de l'espai públic i plantejar un canvi d'hàbits en mobilitat, amb menys ús del transport privat i aposta per la mobilitat sostenible i el transport públic, i visualitzar el comerç de proximitat.
- Campanya d'impuls del projecte **Radars comercials**, amb els diferents eixos comercials de la zona centre de Sants: Creu Coberta, Sants Establiments Units i Sants-Les Corts amb l'objectiu d'implicar els comerços de proximitat en la detecció de situacions de vulnerabilitat de les persones grans.
- Projecte de **Comerç i interculturalitat**. Amb el Projecte de **Dinamització dels Jardins de la Mediterrània** es pretén la promoció econòmica i la millora de la competitivitat dels comerços de l'espai implicant a tots i totes els/les comerciants, i facilitant la participació dels/de les comerciants d'orígens diversos, així com generar xarxes col·laboratives amb altres actors dels jardins.
- Creació d'un **grup de treball operatiu** amb els dinamitzadors i les dinamitzadores dels eixos comercials del Districte, amb l'objectiu de compartir el disseny d'accions més concretes que responguin a les necessitats detectades en el sector de forma col·laborativa.

D'igual manera, el Pla de Barris de Poble-sec inclou també accions específiques per a l'**enfortiment dels comerços de proximitat**. Es tracta d'un projecte de dinamització i suport al comerç de proximitat que tingui en compte els diferents projectes i plans que es porten a terme al barri. Es treballarà en diferents línies, posant un èmfasi especial en la digitalització del comerç. Caldrà aprofitar els equipaments culturals i esportius de la muntanya de Montjuïc per reforçar el comerç de proximitat a través d'acords comercials amb les entitats culturals i esportives.

Indicadors

- ➔ Accions/Projectes previstos per al 2021 executats.
- ➔ Nombre d'accions vinculades a la professionalització, dinamització i enfortiment del comerç de proximitat i la restauració més enllà de les especificades.
- ➔ Nombre d'accions específiques d'enfortiment del comerç en el marc del Pla de Baris de Poble-sec.

QUADRE RESUM**LE2. Reactivar el teixit comercial**

Objectius**Projectes/accions**

**Objectiu 4.
Enfortir el comerç del Districte**Projecte CASBA.

Programa Comerç a punt.

Dissenyem els comerços.

Obrim Carrers al districte de Sants-Montjuïc.

Radars comercials.

Projecte de comerç i interculturalitat.

Creació d'un grup de treball operatiu.

LE3. FINANÇAR PROJECTES SOCIOECONÒMICS QUE DINAMITZEN L'ECONOMIA

Un dels instruments de finançament municipal per donar suport a projectes que dinamitzin l'economia de proximitat de barris i districtes és la convocatòria anual de subvencions *Impulsem el que fas*. Una de les singularitats d'aquest instrument és que el percentatge a finançar pot arribar fins al 80% del pressupost total del projecte, amb uns màxims que han anat des dels 40.000 als 50.000 €, que l'entitat rep en el moment de la resolució definitiva, així com un sistema de seguiment i avaluació durant tot el procés. També s'organitzen, a cada districte, tallers formatius especialment adreçats a entitats amb escassa experiència en la gestió de subvencions públiques.

Des de la seva primera edició el 2017 fins a l'actualitat, els indicadors d'aquesta tipologia de finançament han estat els següents:

Anualitat	Projectes subvencionats al districte de Sants-Montjuïc	Pressupost total finançat
2017	13	314.559,50 €
2018	14	529.235,03 €
2019	18	509.293,30 €
2020	18	395.261,24 €

Aquesta aposta reflecteix el suport als actors del territori o a iniciatives que impacten en matèria de desenvolupament econòmic als set barris del Districte. En el moment actual és més important que mai donar suport als actius que estan arrelats al territori.

Els projectes aprovats en la convocatòria 2020 i que s'estan executant actualment es reparteixen de la següent manera, segons modalitats:

Modalitat	Projectes aprovats	Pressupost concedit
1. Empresa al territori	3	58.001,24 €
2. Innovació Socioeconòmica i Economia Social i Solidària en sectors estratègics	2	25.000 €
3. Foment de l'ocupació de qualitat al territori	2	47.000 €
4. Innovació social digital als territoris	2	49.960 €
5. Turisme responsable i sostenible	2	39.500 €
6. Models agroalimentaris sostenibles i consum responsable	6	138.800 €
7. Reactivació de l'activitat econòmica de proximitat als barris de Pla de Barris	1	37.000 €

L'altre instrument de finançament municipal que destaquem són els ajuts **Enfortim l'Economia Social i Solidària**, per acompanyar a iniciatives del sector a consolidar-se o transformar-se. Comparteix amb *l'Impulsem el que fas* el fet que el percentatge a finançar pot arribar fins al 80 %. A més, també s'organitzen sessions informatives i tallers en diferents punts de la ciutat. En l'edició de 2020 es van aprovar 23 projectes d'entitats amb seu social a Sants-Montjuïc, amb un pressupost de 208.623,80 €.

I en tercer lloc, aquesta línia també inclou altres instruments de finançament, com són les subvencions ordinàries de Districte i de Comerç.

Des d'una altra perspectiva complementària, treballar des del territori i pel territori requereix receptivitat per identificar propostes que, amb un bon assessorament i acompanyament, poden sumar en la reactivació econòmica del Districte.

Objectiu 5.

Impulsar i/o enfortir projectes que promouen l'economia dels barris del Districte

---

Des de l'òptica del desenvolupament local de proximitat, és bàsic donar suport a projectes nous o existents que busquen millorar la situació socioeconòmica dels barris des de l'expertesa del seu projecte i del coneixement i capital relacional del seu territori. Molt sovint, aquests projectes estan impulsats per una tipologia d'entitats que difícilment podria tirar endavant aquestes iniciatives sense el suport financer públic.

Projectes/Accions

- **Impulsem el que fas**

És l'eina més potent de la que disposem per aconseguir fer realitat aquest objectiu. Aquestes subvencions van dirigides a projectes arrelats al territori que, des de la complementarietat amb programes i serveis municipals, fomenten l'ocupació, l'emprenedoria i l'empresa, la instal·lació d'activitat econòmica en plantes baixes buides, la Innovació Socioeconòmica, el turisme responsable, la innovació social i digital, i els models agroalimentaris sostenibles. A banda de les condicions econòmiques de finançament a les que fèiem referència anteriorment, una de les seves singularitats és que cada projecte compta amb la figura d'un/a tècnic/a de desenvolupament de proximitat que en fa seguiment, resol dubtes, connecta amb altres instruments disponibles i fa visites *in situ* per conèixer millor el funcionament, a partir de les quals s'elaboren informes per objectivar l'avaluació. També es demana una memòria tècnica a mitjan projecte, a banda de l'habitual al final de tipus justificatiu, que permet revisar el seu funcionament i tenir temps per fer algun ajustament, si cal.

- **Enfortim l'Economia Social i Solidària**

En aquest cas, aquesta subvenció té com a objectiu d'impulsar i acompanyar projectes de promoció i reforç de l'Economia Social i Solidària (ESS). El 2020 va tenir lloc la seva quarta edició i es va orientar a fer front als efectes de la COVID-19 sobre l'economia i l'ocupació, amb iniciatives al voltant de la creació, la consolidació i la intercooperació.

- **Subvencions ordinàries i de comerç**

Aquestes subvencions van dirigides a **associacions de comerciants territorials i entitats de comerç sense afany de lucre** que presentin projectes que dinamitzin el comerç de proximitat; promoguin l'associacionisme; potenciïn fórmules de col·laboració publicoprivades, d'autogestió o altres; millorin la competitivitat del comerç i generin sinergies amb altres sectors econòmics o socials; promoguin bones pràctiques ambientals i de responsabilitat social; promoguin la professionalització en la gestió de l'entitat a través de la formació continuada i/o promoguin la millora de les competències professionals de les persones que treballen en el sector. Es pot arribar a finançar fins al 50% del projecte.

Tant des de la Direcció de Comerç com des del Districte de Sants-Montjuïc s'han subvencionat diferents projectes dels eixos i les associacions comercials que reforcen les seves estructures, així com el seu teixit comercial.

Indicadors

- ➔ Entre 13 i 18 projectes finançats anualment per l'ajut *Impulsem el que fas*, amb impacte a Sants-Montjuïc, per un total d'entre 300.000 i 500.000 € anuals.
- ➔ Entre 20 i 30 iniciatives de Districte finançades anualment per l'ajut *Enfortim l'Economia Social i Solidària*.
- ➔ Entre 15 i 20 projectes de Sants-Montjuïc subvencionats anualment per la convocatòria específica de Districte i la general de la Direcció de Comerç.

Objectiu 6.

Detectar i acompanyar noves iniciatives que impulsin l'economia del Districte

---

A banda de l'instrument al qual fèiem referència en l'objectiu anterior, una finalitat clara quan parlem de posar en valor els actius que impulsin l'economia del Districte és la detecció, precisament, d'aquests actius. I, en funció del seu estadi de maduresa, possibilitar el seu acompanyament i connexió amb altres recursos que el puguin fer créixer o consolidar, siguin subvencions o participació en programes formatius diversos, alhora que connectar amb altres iniciatives similars o complementàries del Districte i també de la ciutat.

Des de l'any 2017, amb el desenvolupament de l'estratègia de proximitat com a manera de promocionar el potencial del mateix districte de Sants-Montjuïc, s'ha detectat i acompanyat diverses iniciatives, destacant especialment les relacionades amb la costura, que s'han connectat amb el programa de professionalització del tèxtil RevESStim.

Projectes/Accions

- **Detecció d'iniciatives d'impuls socioeconòmic que té el territori**

Una de les funcions assignades a les persones tècniques de proximitat de desenvolupament local de Barcelona Activa que treballen al districte de Sants-Montjuïc, és precisament la **detecció d'iniciatives d'impuls socioeconòmic que té el territori**. Aquesta detecció es fa efectiva per diversos canals, mitjançant els tècnics i les tècniques de barri, els/les caps de projecte de Pla de Barris, i la participació en els espais de governança en els que conflueixen diferents operadors municipals i representants del teixit social i comunitari.

El següent pas és l'**assessorament**, sempre en termes de viabilitat. En funció de l'objectiu i la maduració del projecte, aquest assessorament pot tenir diverses arestes, com ara l'acompanyament per ajudar a la maduració de la proposta, la derivació a recursos municipals, o la connexió amb altres projectes similars o complementaris del territori.

Indicador

- ➔ Entre cinc i deu projectes detectats/informats/assessorats anualment.

QUADRE RESUM

LE3. Finançar projectes socioeconòmics que dinamitzen l'economia

Objectius	Projectes/accions
Objectiu 5. Impulsar i/o enfortir projectes que promouen l'economia dels barris del Districte	<i>Impulsem el que fas.</i>
	<i>Enfortim l'Economia Social i Solidària.</i>
	Subvencions ordinàries i de Comerç.
Objectiu 6. Detectar i acompanyar noves iniciatives que impulsin l'economia del Districte	Detecció d'iniciatives d'impuls socioeconòmic que té el territori.

LE4. PROMOURE L'OCUPACIÓ DE QUALITAT

Un dels efectes més rellevants de l'impacte de la pandèmia en clau socioeconòmica és l'increment de l'atur. Barcelona ha tancat el 2020 amb un atur registrat de 93.842 persones. Això suposa un increment del 35,9% comparat amb les dades de l'any passat. En concret, pel que fa a Sants-Montjuïc, l'atur registrat era d'11.283 persones al finalitzar l'any 2020, el que suposa un augment de 3.121 persones respecte de l'any anterior.

En línies generals, aquesta situació ha afectat molt més a la gent jove, amb dades d'atur que arriben fins al 40%; dones; persones amb nivell d'estudis bàsics; i persones treballadores del sector serveis, en el qual destaquen el personal domèstic, el comerç al detall, les activitats recreatives, la construcció, els hotels i les activitats relatives al transport.

Una altra cara de la mateixa moneda és la precarietat laboral. La COVID-19 ha provocat que la contractació indefinida es redueixi amb força a Barcelona (36,4% de setembre de 2019 a setembre de 2020) i representi el 18,7% del total de contractació.

El 2019, amb els programes i serveis ocupacionals de Barcelona Activa es va arribar a una cobertura de la taxa d'atur del 28,1%, i es fa necessari ja no sols mantenir sinó incrementar aquesta cobertura i adaptar aquests recursos a les necessitats i realitats actuals. Es prenen com a referència les dades de 2019, per haver estat el 2020 un any excepcional.

Objectiu 7.

Acostar serveis i recursos ocupacionals existents, tant els ubicats a Sants-Montjuïc com a la resta de la ciutat, a veïnes i veïns del Districte

---

Aquest objectiu pretén, en darrer terme, facilitar l'accés al veïnat del districte de Sants-Montjuïc als diferents recursos ocupacionals ubicats al Districte, apostant per uns serveis més propers i reforçant aquells que calgui. En la mateixa línia, es treballarà per la difusió dels serveis d'una manera integral, incorporant no només els serveis i programes de l'administració, sinó també els que ofereixen les diferents entitats i associacions del territori.

Projectes/Accions

- **Desplegament del nou model integral de serveis d'ocupació a Sants-Montjuïc**

Es vetllarà perquè, mitjançant aquest model, la persona en situació d'atur que vulgui millorar la seva ocupabilitat o la persona que vulgui créixer professionalment pugui disposar d'una atenció i acompanyament a la inserció destinada a les persones residents del barri on viu, sempre amb adaptació al col·lectiu o especificitats territorials. Aquest model integra el conjunt de recursos ocupacionals promoguts per Barcelona Activa.

La implementació d'aquest nou model comporta que, sigui quina sigui la porta d'entrada de la persona als serveis d'ocupació, serà atesa sota una metodologia única d'acompanyament i derivació pels diferents programes, serveis i recursos que el model integral ofereix. Cal destacar, també, que en aquest model es reforça el treball coordinat amb la resta de recursos ocupacionals del teixit social i comunitari del territori, amb la visió d'oferir al territori un mapa conjunt d'increment de l'ocupabilitat i d'acompanyament a la inserció.

Per tant, el nou servei integral comporta:

- La implementació del nou model d'orientació, centrat en la persona i el seu encaix al mercat de treball, per oferir un servei d'orientació al llarg de la vida, des d'una visió holística, oferint una atenció i un itinerari personalitzats, que potenciïn l'autonomia i empoderament de la persona.
- El desplegament de la nova cartera de serveis digitals, complementària a l'oferta de serveis presencials, per facilitar l'accessibilitat al nou servei integral d'ocupació, segons necessitats i disponibilitat de la persona usuària.
- Una nova finestreta única digital, d'accés als serveis, recursos i continguts per a l'orientació professional i recerca de feina, a través d'un nou web Barcelona Treball.

• Ampliar i apropar els serveis ocupacionals de Districte

El 2020, el Districte comptava amb els següents recursos ocupacionals municipals, alguns dels quals s'han vist afectats per la crisi de la COVID-19 i han hagut de passar a ser telemàtics:

- Servei d'Informació per a l'Ocupació de Sants-Montjuïc, a la Seu de Districte.
- Programes Integrals amb Contractació (PIC), que impliquen contractes a residents per donar suport a actuacions amb impacte a la ciutadania.
- Punt d'Atenció Laboral per a Joves (Casa del Mig i la Marina).
- Referent d'ocupació juvenil.
- Tres dispositius ocupacionals de Treball als barris (que s'abordaran específicament en la línia estratègica 5).

Tal com s'ha descrit a l'objectiu 1, el nou espai de dinamització econòmica previst per ubicar-se a Can Batlló (Sants-Montjuïc Activa) permetrà centralitzar els recursos ja existents en un espai emblemàtic, així com acostar altres serveis i recursos que actualment no existeixen al Districte, com podria ser el programa Barcelona Treball, entre d'altres.

• Reforçar el servei d'informació i assessorament ocupacional

Per fer front a l'actual situació socioeconòmica i l'actual creixement de l'atur a la ciutat es reforçarà, durant el 2021, l'atenció a les persones residents al Districte. Per una banda, tornarà a oferir assessorament presencial a la Seu de Districte el **Punt d'informació**, que ofereix atenció personalitzada per resoldre els dubtes de la ciutadania en matèria ocupacional, alhora que deriva a recursos interns i externs, en funció de les necessitats i demanda de la persona usuària.

Per altra banda, el servei es reforçarà a través del programa **Fem Feina, Fem Futur**, amb un **nou punt d'assessorament**, també a la Seu del Districte, el qual oferirà orientació, assessorament i acompanyament, així com reorientació professional, formació i autoocupació a partir d'un model d'ocupabilitat per competències. També cal destacar la integració d'un nou **servei de suport per a l'atenció al malestar psicològic** que realitzarà atencions adreçades a donar suport emocional i contribuir a generar eines i estratègies psicoemocionals en les persones per confrontar les situacions que estan generant malestar psicològic i que afecten la plena participació i aprofitament dels recursos ocupacionals.

• Pla de Foment de l'Ocupació Juvenil 2020–2023

Des de la irrupció de la COVID-19 s'ha observat un impacte més intens dels ERTO, l'atur i la precarietat laboral en la població jove. El 2020, l'atur juvenil de la ciutat es va incrementar en un 53,8%. Per fer front a aquesta realitat, el Pla de Foment de l'Ocupació Juvenil 2020–2023 inclou **un paquet de mesures adreçades a millorar la qualificació professional i la inserció del jovent**.

Al districte de Sants-Montjuïc s'ofereix un ventall d'actuacions i recursos que es veuran reforçats amb aquest Pla:

- El **programa Referents d'Ocupació Juvenil (ROJ)**, amb **atenció personalitzada i seguiment tutoritzat per al jovent** que així ho requereixi. S'adreça especialment als i les joves amb una baixa qualificació o en una situació d'alta vulnerabilitat. Aquest programa, subvencionat pel Servei d'Ocupació de Catalunya, **treballa en xarxa amb altres operadors joves presents al territori de Sants-Montjuïc**, com poden ser entitats, el punt InfoJOVE, el Consorci d'Educació, el programa socioeducatiu A partir del carrer (APC), educadors de centres de serveis socials (CSS), etc. El programa ROJ compta amb una persona tècnica de referència i s'adreça a joves d'entre 16 i 29 anys.

A més, el **Punt InfoJove del Districte**, situat a la Casa del Mig i amb una Antena a la Marina, també ofereix serveis ocupacionals per a les persones joves:

- El **servei d'assessoria laboral**, que resol inquietuds sobre recerca de feina, nòmines, convenis, contractes, drets laborals...
- Les activitats ocupacionals de curta durada del programa **Barcelona Treball Joves**, programa d'**activitats ocupacionals de curta durada**, que s'ofereix des de Barcelona Activa amb la finalitat de millorar les competències dels/de les joves per accedir al mercat laboral. Les activitats estan dissenyades per ajudar al/a la jove a definir el seu objectiu laboral, preparar un bon currículum i una entrevista de feina, així com distingir els millors canals de recerca de feina d'acord amb l'objectiu laboral proposat.
- Edicions del programa **Coaching laboral per a joves** que ofereix un procés de **coaching en grup**, on amb el suport d'un/a *coach* i del grup de treball **s'estableixen estratègies i plans d'acció** que ajuden a assolir els objectius professionals.
- **Dispositiu Pla B**: creat per donar resposta a totes les persones joves davant d'aquest escenari derivat de la pandèmia. Ofereix orientació en la presa de decisions sobre tot allò relacionat amb els estudis; acompanyament en la recerca de feina i assessorament sobre temes legals vinculats a l'àmbit laboral; suport en la definició d'un projecte d'emprenedoria; i assessorament sobre els recursos existents per fer una estada de voluntariat, estudis o laboral a l'estranger. S'inicia al principi del curs escolar, amb possible continuïtat durant el curs.
- **El Club de la Feina**: servei de suport a la recerca de feina dirigit a joves d'entre 16 i 35 anys. Ofereix suport a la definició de plans de recerca de feina individualitzats, programació de càpsules informatives i de laboratoris d'experimentació (espais d'identificació i desenvolupament de competències clau d'accés al món laboral).
- Finalment, destacar que durant 2021 i en el marc de les mesures del Centre de Coordinació de la Resposta Econòmica (CECORE) s'implementarà un nou servei d'informació, orientació i acompanyament per a joves, **Fem Feina, Fem Futur** Joves, que també comptarà amb suport psicològic.

Cal destacar que els programes **Barcelona Treball Joves i Coaching laboral per a joves** són cofinançats pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC) i, per tant, la seva continuïtat estarà condicionada a la seva aprovació.

- **Consolidar les xarxes de serveis i recursos ocupacionals de Sants-Montjuïc**

Es treballarà per a la consolidació i suport a una xarxa de serveis i recursos ocupacionals de Sants-Montjuïc. Aquest objectiu es fonamenta en una de les mesures de l'anterior Pla de Desenvolupament Econòmic de Sants-Montjuïc, que va ser el suport i coordinació amb les xarxes d'entitats dedicades a la promoció de l'ocupació. Això ha suposat donar suport a la Comissió Sociolaboral de Poble-sec, que es reuneix mensualment, la dinamització del Grup de Desenvolupament Econòmic de la Marina, que es reuneix bimensualment, i la creació de la Taula Sociolaboral dels barris del centre del Districte, que també es reuneix bimensualment. En aquest nou Pla es treballarà per potenciar el sistema de xarxa entre les entitats, que prioritzi donar una resposta integrada i coordinada a les necessitats ocupacionals del territori.

- **Consolidar l'atenció del Punt de Defensa dels Drets Laborals de Sants-Montjuïc**

En marxa des d'octubre de 2019 i creat en el marc de l'anterior Pla de Desenvolupament Econòmic, aquest Punt té com a objectiu informar, assessorar i sensibilitzar en matèria de drets laborals a qualsevol persona que s'adreci al servei. En el context de la crisi provocada per la COVID-19, el servei ofert pels Punts de Defensa (Sants-Montjuïc, Ciutat Vella i Nou Barris) es va adaptar per poder donar resposta a la demanda, passant a atendre de manera telemàtica i augmentant els horaris d'atenció. Actualment, els Punts de Defensa s'adrecen a persones de tota la ciutat, si bé el de Sants-Montjuïc continuarà posant especial èmfasi en l'atenció de la població del mateix Districte.

A més, el Punt de Sants-Montjuïc ha participat activament durant els darrers dos anys a l'Espai de Cures de la Ciutat, oferint serveis d'assessorament i activitats en grup en l'àmbit de l'economia de les cures. Per aquest motiu, Sants-Montjuïc serà el Punt que actuarà de referent davant actuacions específiques vinculades amb aquest àmbit. D'igual manera, el Punt s'adreçarà a les empreses, empresaris/àries individuals i entitats amb centre de treball al Districte i entorns propers, amb especial atenció al sector indicat.

- **Impulsar una campanya de difusió dels serveis territorialitzats de manera integrada**

Complementari als projectes anteriors, es planteja el desenvolupament d'**una campanya de comunicació territorialitzada** de programes i serveis ocupacionals, en diversos formats (digital, cartelleria, díptics, anuncis en mitjans del territori...) que vol incidir en tres aspectes:

1. Que la persona resident tingui coneixement del ventall de recursos que té a prop seu i que li poden donar suport en la seva recerca de feina.
2. Que conegui també el conjunt de recursos en l'àmbit de ciutat.
3. Que la comunicació es faci mitjançant un llenguatge planer i directe, lluny del llenguatge tècnic i especialitzat, que no ajuda al coneixement i que, fins i tot, de vegades pot crear barreres per accedir-hi.

Per tal de facilitar el coneixement i l'accés als diferents recursos ocupacionals i formatius, el passat mandat es va crear el [Mapa de Formació i Recursos Ocupacionals](#), una eina col·laborativa on les entitats i organitzacions poden visibilitzar els seus recursos per a la formació i la recerca de feina a Sants-Montjuïc i a la resta de districtes de la ciutat. Durant

aquest període, es continuarà treballant per a la seva actualització, ja que el Mapa suposa una eina fonamental perquè els recursos públics puguin fer les pertinents derivacions a recursos formatius i ocupacionals en clau territorial i coordinar-ne les derivacions, així com és essencial des del seu vessant més estratègic, donat que permet analitzar els recursos disponibles enfront les necessitats i demandes de les persones.

Indicadors

- ➔ Increment del nombre de persones de Sants-Montjuïc ateses anualment en recursos ocupacionals.
- ➔ Entre un i cinc projectes sorgits de les xarxes ocupacionals de Districte.
- ➔ Nombre de persones ateses anualment pel Punt de Defensa dels Drets Laborals de Sants-Montjuïc.
- ➔ Dues accions anuals de difusió de serveis i recursos ocupacionals realitzades a Sants-Montjuïc.

Objectiu 8.

Implementar noves intervencions ocupacionals al districte de Sants-Montjuïc

---

En línia amb l'anterior Pla de Desenvolupament Econòmic, que va incorporar nous recursos ocupacionals al Districte: les formacions amb impacte comunitari, el programa per a joves amb malestar psicològic i el programa per a majors de 40 anys Mentoring+40, així com la constitució de la Taula Sociolaboral dels barris del centre de Sants-Montjuïc i l'obertura del Punt de Defensa dels Drets Laborals. En aquest nou Pla es continua apostant per implementar noves intervencions al Districte que donin resposta a les necessitats que la situació actual està demandant. Es vetllarà perquè les intervencions ocupacionals tinguin una mirada d'Economia Social i Solidària i es farà especial èmfasi en els col·lectius amb vulnerabilitat, com les persones en situació administrativa irregular.

Projectes/Accions

- **Impuls de nous Projectes Integrals amb Contractació (PIC)**

Des de districte de Sants-Montjuïc es vetllarà per l'aterratge d'aquesta mesura, que ha de permetre la millora ocupacional de persones en situació d'atur, mitjançant una contractació laboral en paral·lel al desplegament d'accions de millora competencial (formació) i a la finalització del programa, amb l'acompanyament en la recerca de feina de les persones participants.

- **Dissenyar i posar en marxa activitats formatives per a veïns i veïnes de Sants-Montjuïc**

En el marc de la Mesura d'emergència climàtica, es treballarà per dissenyar accions formatives o d'emprenedoria vinculades al **sector de l'economia verda** com, per exemple, rehabilitació energètica, instal·lació i manteniment de plaques solars, alimentació sostenible o mobilitat elèctrica, entre d'altres.

Durant els darrers anys, i fruit de les mesures de l'anterior Pla de Desenvolupament Econòmic, es van dissenyar i executar **accions formatives amb impacte comunitari** al Poble-sec per a col·lectius de persones en situació de vulnerabilitat que permetien l'adquisició de coneixements i una experienciació laboral en empreses o entitats del territori per posar en pràctica els coneixements adquirits. Aquestes formacions es van centrar en sectors com les TIC i la restauració. Per a aquest nou període, està previst centrar aquesta formació en l'àmbit de la neteja ecològica, per tal de potenciar l'ocupabilitat de les persones participants en aquestes activitats i la seva vinculació amb la comunitat.

En el marc del Pla de Barris, es fomentaran les intervencions en els sectors que presentin bones perspectives de contractació. Caldrà tenir presents els col·lectius de joves, dones i persones migrades en sectors tractors del barri i de la ciutat. En aquest sentit, es treballarà en programes de formació ocupacional i d'experienciació laboral conjuntament amb entitats del barri que ja ho realitzen (s'exploraran oficis vinculats al manteniment, jardineria, restauració, espectacles i oci, cultura, comerç, cures, Zona Franca, Fira i Port de Barcelona...). S'aprofitarà la centralitat del barri en relació amb els equipaments culturals i esportius per crear ocupabilitat en els sectors afins al barri i a la muntanya de Montjuïc. Amb aquesta acció es pretén fomentar l'accés al mercat de treball dels col·lectius més vulnerables.

Amb una mirada d'Economia Social i Solidària, es treballarà per fomentar **accions de formació i capacitació professional des de models cooperatius**, amb l'objectiu de donar a conèixer i promoure l'ESS i el model cooperatiu en tots els cicles i espais formatius del Districte, així com promoure tallers d'ESS a les escoles del Districte, facilitant la inserció, millorant la situació laboral de persones joves i adultes en situació de precarietat en projectes d'ESS, i fomentant la formació en competències bàsiques per a la vida a persones adultes.

Es donarà suport a iniciatives que permetin l'acompanyament a la inserció laboral amb models cooperatius i la formació ocupacional en oficis i indústria per a la creació de noves iniciatives de l'ESS en aquests àmbits, facilitant, en la mesura que sigui possible, espais i recursos per a aquestes formacions.

- **Posada en marxa d'un programa dirigit a persones en situació administrativa irregular en els barris de Pla de Barris per millorar la seva ocupabilitat**

Igualment, en el marc del Pla de Barris de Poble-sec es posarà en marxa un projecte per millorar l'ocupabilitat de persones en situació irregular a través de la formació, la contractació i l'acompanyament en el procés legal d'obtenció de permisos de treball per la via de l'arrelament social. Es treballaran propostes per a la regularització de persones, tenint en compte els programes i projectes que ja realitzen entitats del barri. L'objectiu d'aquesta acció és treballar conjuntament per fomentar l'accés al mercat de treball dels col·lectius més vulnerables.

- **Vincular el teixit empresarial amb les entitats sociolaborals del territori**

A Sants-Montjuïc es va crear el 2018 una Taula d'Empreses del Districte que ha estat treballant fins a l'actualitat, juntament amb entitats del territori, en projectes conjunts. Per a aquest període es planteja consolidar les accions ja existents, com el circuit per fer difusió d'ofertes de feina amb les entitats del territori, les visites a empreses, etc. Es continuarà treballant per aprofitar aquest espai per millorar els vincles entre les empreses i les entitats sociolaborals del territori, especialment les del barri de la Marina, però també dels de la resta del Districte.

Indicadors

- ➔ Nombre de persones de Sants-Montjuïc contractades pels Projectes Integrals amb Contractació (PIC).
- ➔ Disseny i posada en marxa d'entre una i tres accions formatives anuals per a veïns i veïnes de Sants-Montjuïc.
- ➔ Posada en marxa d'un projecte per millorar l'ocupabilitat de persones en situació administrativa irregular.
- ➔ Entre una i tres accions de vinculació entre el teixit empresarial i les entitats sociolaborals del territori.

QUADRE RESUM

LE4. Promoure l'ocupació de qualitat

Objectius	Projectes/accions
Objectiu 7. Acostar serveis i recursos ocupacionals existents, tant els ubicats a Sants-Montjuïc com a la resta de la ciutat, a veïnes i veïns del Districte	Desplegament del nou model integral de serveis d'ocupació a Sants-Montjuïc.
	Ampliar i apropar els serveis ocupacionals del Districte.
	Reforçar el servei d'informació i assessorament ocupacional.
	Pla de Foment de l'Ocupació Juvenil 2020–2023.
	Consolidar les xarxes de serveis i recursos ocupacionals de Sants-Montjuïc.
	Consolidar l'atenció del Punt de Defensa dels Drets laborals de Sants-Montjuïc.
	Impulsar una campanya de difusió dels serveis territorialitzats de manera integrada.
Objectiu 8. Implementar noves intervencions ocupacionals al districte de Sants-Montjuïc	Impuls de nous Projectes Integrals amb Contractació (PIC).
	Dissenyar i posar en marxa activitats formatives amb experiènciació laboral per a veïns i veïnes de Sants-Montjuïc.
	Accions de formació i capacitació professional des de models cooperatius.
	Posada en marxa d'un programa dirigit a persones en situació administrativa irregular en els barris de Pla de Barris per millorar la seva ocupabilitat.
	Vincular el teixit empresarial amb les entitats sociolaborals del territori.

LE5. PROMOURE LES POTENCIALITATS DELS BARRIS PER AL DESENVOLUPAMENT

Si en la introducció de la quarta línia estratègica fèiem referència a la sotragada que la crisi de la COVID-19 està provocant en el mercat de treball, aquesta s'accentua quan ens trobem amb barris que abans de la crisi ja mostraven unes vulnerabilitats destacables. Barris com el Poble-sec (10,8), la Marina del Port (11), així com la Font de la Guatlla (11,3) i, molt especialment, la Marina del Prat Vermell (17) estan clarament per sobre de la mitjana de la ciutat (8,8), mentre que altres com la Bordeta (8,6) i Hostafrancs (8,3) també mostren indicadors elevats pel que fa a l'atur registrat (dades de març de 2021).

Cal incentivar les especificitats de cada barri, que poden esdevenir oportunitats per a la reactivació econòmica, atès que el desenvolupament de proximitat busca generar activitat econòmica i procurar benestar i redistribució de rendes a partir d'elements endògens del territori. D'especial interès en aquest període serà fixar-se en les potencialitats del Poble-sec, barri on enguany es comença a desenvolupar el Pla de Barris, i continuar treballant amb les de la Marina, que passa a ser barri de manteniment.

Objectiu 9.

Dissenyar i executar accions d'impuls de l'activitat econòmica als barris amb rendes més baixes, en el marc del Pla de Barris

---

El nou Pla de Barris 2021–2024 impulsarà, com ja va succeir en l'anterior període, programes per generar noves oportunitats en diferents àmbits, entre els quals trobem els d'ocupació, l'impuls econòmic i economia social, centrant-se en aquelles necessitats que no estan cobertes, i sempre des de la complementarietat i adaptació al col·lectiu, en coordinació amb la resta de polítiques d'ocupació i desenvolupament local d'aquests barris.

En el període 2021–2024 del Pla de Barris l'abordatge serà el següent: en el cas del Poble-sec, es dotarà d'un nou Pla de Barris amb un desplegament integral i intensiu, i els barris de la Marina tindran un desplegament estructural i de manteniment del pla anterior. A la Marina, es treballarà en el desenvolupament econòmic del nou barri de la Marina del Prat Vermell i en les oportunitats per al veïnat que això comporti.

Projectes/Accions

Algunes de les accions i programes que contempla Pla de Barris ja han estat incorporades en altres objectius d'aquest pla, les quals, juntament amb les que s'especifiquen ara, configuren el Pla de Barris del Poble-sec en matèria socioeconòmica.

Pel que fa a les accions i projectes emmarcades en les estratègies de ciutat/districte descrites a altres línies i objectius d'aquest pla, es troben:

- **Nou espai de promoció econòmica del Poble-sec**, inclòs en l'objectiu 1.
- **Estratègia de dinamització de locals buits**, emmarcat dins de l'objectiu 2.
- **Enfortiment dels comerços de proximitat**, emmarcat en l'objectiu 4.
- **Programes de formació ocupacional i experiènciació laboral**, descrit en l'objectiu 8.
- **Programa d'ocupació i regularització**, descrit en l'objectiu 8.

Complementant les accions i programes descrits, el Pla de Barris del Poble-sec també vol treballar altres programes per millorar la qualitat de vida dels veïns i les veïnes del barri, com són:

- **Implementació del programa Xarxa de Resposta Socioeconòmica (XARSE) de forma coordinada i cooperativa amb el programa comunitari ja existent**

Atenció integral a les persones que s'han vist afectades per la crisi de la COVID-19, amb suport pràctic en la tramitació telemàtica d'ajudes o recursos, derivació als serveis que més s'adeqüin a les seves necessitats, l'acompanyament i la formació TIC, i el suport emocional. El programa comptarà amb servei de mediació i traducció a qualsevol llengua necessària per apropar els recursos a tot el veïnat. L'objectiu d'aquesta acció és la reducció de la bretxa digital: ampliar la capacitat de connexió a xarxa; millorar la capacitat de famílies i col·lectius en l'ús de noves tecnologies; i fomentar l'accés al mercat de treball dels col·lectius més vulnerables. Aquesta proposta es pretén complementar i treballar de manera coordinada amb el Casal Comunitari —impulsat des d'Acció Comunitària— i amb les entitats que ja existeixen al barri per tal de reforçar la gran demanda existent.

- **Programa d'homologació d'estudis cursats a l'estranger**

Acompanyament i subvenció en la tramitació d'homologació d'estudis per a persones que han estudiat a l'estranger i subvenció de tots els tràmits. Es farà un treball conjunt amb les entitats del territori que ja desenvolupen propostes en aquest àmbit. L'objectiu és fomentar l'accés al mercat de treball dels col·lectius més vulnerables.

- **Reforçar i impulsar projectes que aposten per una Economia Social i Solidària (ESS) que posi les persones al centre, amb especial atenció a l'economia de les cures**

Visibilització i suport a entitats i empreses d'Economia Social i Solidària (ESS) que treballin amb una lògica comunitària per pal·liar els efectes de la crisi i la situació d'extrema vulnerabilitat en què es troben. Caldrà acompanyar projectes econòmics de l'ESS per revertir situacions de molta precarietat d'entitats i veïns i veïnes del territori. Es vol incidir de manera específica en les cures, tant en les persones que les proveeixen, per dignificar moltes situacions precàries, com en l'accés a aquestes. Aquesta acció es concep per donar eines per a l'impuls de l'economia social i de proximitat i combatre les desigualtats de gènere.

Indicadors

- ➔ Entre 350 i 500 persones ateses a cada XARSE per any.
- ➔ Entre 12 i 20 trobades anuals de suport emocional a cada XARSE.
- ➔ Entre 800 i 1.000 accions fetes anualment a cada XARSE.
- ➔ 30 persones ateses pel programa d'homologació d'estudis per any.

Objectiu 10.**Maximitzar l'ús dels dispositius d'inserció laboral existents al Poble-sec, la Marina i la Bordeta per part dels veïns i les veïnes d'aquests barris**

La combinació de l'actual situació socioeconòmica, juntament amb els perfils de vulnerabilitat d'una part significativa de veïns i veïnes d'aquests barris, fan imprescindible maximitzar l'ús dels dispositius d'inserció sociolaboral situats en aquests, i que es dirigeixen a persones en situació de recerca de feina o de precarietat laboral, a través d'una metodologia d'atenció i acompanyament adaptats als perfils i necessitats de cada persona.

Són dispositius que tenen un arrelament important en el territori, ja que hi són presents des del 2008 (Poble-sec) 2009 (la Marina) i 2010 (la Bordeta). Totes les persones residents en aquests barris poden participar en totes les actuacions del projecte i és la seva tècnica referent l'encarregada de consensuar un itinerari personal per accedir al mercat de treball. El 2020 s'havien atès 514 persones, de les quals 167 es van inserir.

El projecte Treball als barris són convocatòries anuals i, per tant, estan condicionades a disponibilitats pressupostàries o canvis normatius.

Projectes/Accions**• Treball als barris**

El projecte Treball als barris de Barcelona Activa, programa cofinançat pel SOC i l'Ajuntament de Barcelona, té tres dispositius que treballen estretament amb les entitats del territori, amb figures tècniques en cadascun dels barris: el Poble-sec, la Bordeta i la Marina.

Des d'una mirada integrada i flexible ofereixen:

- Assessorament personalitzat per a la recerca de feina.
- Formació en diverses àrees i sectors d'activitat per a la qualificació professional amb pràctiques a les empreses, així com carnets professionals.
- Espais de recerca tutoritzats.
- Tallers de curta durada sobre temàtiques i habilitats per tenir èxit en el procés de recerca de feina.
- Formació en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) i en el desenvolupament de competències personals i socials per a la recerca de feina.
- Intermediació laboral a ofertes de feina.
- Prospecció d'empreses per identificar oportunitats d'ocupació en funció dels perfils.

Així mateix, a través del programa Treball als barris, també s'inclou els Programes Integrals amb Contractació de veïnes de la Marina, el Poble-sec i la Bordeta.

Indicador

- ➔ Un mínim de 300 persones d'aquests barris ateses cada any en aquests serveis.

Objectiu 11.**Dinamitzar i acompanyar al teixit empresarial i industrial de la Marina**

A l'anterior Pla de Desenvolupament es va començar a treballar la vinculació del teixit industrial de la Marina amb el territori, així com la difusió de la cartera de serveis per a empreses de Barcelona Activa, que es va concretar en la creació de la Taula d'Empreses. Per a aquest nou pla es preveu donar continuïtat a les accions iniciades en aquest espai i continuar treballant per a la vinculació de les empreses amb el territori i oferir nous recursos empresarials.

Paral·lelament, aquest objectiu també preveu donar suport a la concreció i aterratge les accions recollides en els diferents objectius de l'eix Economia i Treball de la futura Oficina de la Marina com a eina per a la dinamització del polígon industrial.

Projectes/Accions

- Donar continuïtat a les accions iniciades en l'anterior Pla de Desenvolupament Econòmic de Sants-Montjuïc.
- Fer difusió de la cartera de serveis per a empreses de Barcelona Activa.
- Donar suport a la concreció i execució de les accions de l'Oficina de la Marina vinculades a l'eix Economia i Treball.

Indicador

- ➔ Nombre d'accions o projectes de dinamització del polígon industrial que han rebut suport i/o realitzats.

QUADRE RESUM**LE5. Promoure l'ocupació de qualitat**

Objectius	Projectes/accions
Objectiu 9. Dissenyar i executar accions d'impuls de l'activitat econòmica als barris amb rendes més baixes, en el marc del Pla de Barris	Implementació del programa Xarxa de Resposta Socioeconòmica (XARSE). Programa d'homologació d'estudis cursats a l'estranger. Reforçar i impulsar projectes que aposten per una Economia Social i Solidària (ESS) que posi les persones al centre, amb especial atenció a l'economia de les cures.
Objectiu 10. Implementar noves intervencions ocupacionals al districte de Sants-Montjuïc	Un mínim de 300 persones d'aquests barris ateses anualment en el programa Treball als barris.
Objectiu 11. Dinamitzar i acompanyar al teixit empresarial i industrial de la Marina	Donar continuïtat a les accions iniciades en l'anterior Pla de Desenvolupament Econòmic de Sants-Montjuïc. Fer difusió de la cartera de serveis per a empreses de Barcelona Activa. Donar suport a la concreció i execució de les accions de l'Oficina de la Marina vinculades a l'eix Economia i Treball.

LE6. ENFORTIR L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA A SANTS-MONTJUÏC

Per les seves característiques de democràcia econòmica, d'impacte socioambiental positiu i d'arrelament territorial, l'Economia Social i Solidària (ESS) és un àmbit socioeconòmic que pot facilitar una estratègia de desenvolupament econòmic endogen i transformador, sobretot en cas que les iniciatives de l'ESS s'articulin en l'àmbit local i elaborin una visió compartida sobre les necessitats i potencialitats socioeconòmiques dels territoris que les acullen.

La singularitat i importància de l'Economia Social i Solidària a Sants-Montjuïc ha portat a fer un treball conjunt previ entre les entitats del territori i l'administració municipal, per tal de consensuar una sèrie d'objectius i projectes a desenvolupar durant la vigència del PDE, la majoria dels quals s'esmenten en aquest capítol o línia estratègica. La resta es troben recollits en altres línies d'aquest mateix Pla, de manera que l'Economia Social i Solidària hi és present no només en el seu capítol específic, sinó en tot el Pla de Desenvolupament Econòmic. Això respon, d'una banda, a la naturalesa mateixa de l'ESS i la seva relació intrínseca amb el desenvolupament econòmic i, de l'altra, a la voluntat explícita de les entitats de l'ESS de Sants-Montjuïc de teixir col·laboracions amb altres àmbits i agents de l'economia del territori, com ara el petit comerç, les entitats dedicades a la inserció laboral o d'altres.

Cal destacar, així mateix, que les propostes recollides en aquest PDE s'emmarquen amb els valors i objectius de l'Estratègia 2030 de l'ESS, i també amb els valors i objectius del Pla d'Impuls de l'Economia Social i Solidària de Barcelona 2021–2023.

El conjunt de mesures inicialment proposades per les entitats de l'ESS es troben al Pla de Desenvolupament Cooperatiu i Solidari de Sants-Montjuïc, que és un document propi de les entitats d'Economia Social i Solidària del territori, (Impuls Cooperatiu de Sants, CooperaSec i l'Engranatge) realitzat com a proposta a partir de les sessions de treball, on es troben les propostes tal com van ser plantejades inicialment, així com una diagnosi de l'ESS al districte de Sants-Montjuïc i les necessitats i mancances detectades.

Aquest treball conjunt porta a la creació d'un espai de treball entre Ajuntament i entitats, amb una periodicitat semestral, per fer seguiment dels compromisos recollits en aquest document.

Objectiu 12.

Visibilització, divulgació de les iniciatives d'Economia Social i Solidària existents i sensibilització sobre els valors de l'ESS

En els darrers anys, l'Economia Social i Solidària ha experimentat un auge i ha arribat a nous sectors de la població, però queda molt camí per recórrer. Cal fer més visibles les iniciatives de l'ESS que ja existeixen al territori de Sants-Montjuïc, donant suport a diferents vies de sensibilització, ja sigui presencial, en mitjans de comunicació o amb l'elaboració de materials específics de divulgació, així com a les escoles i centres formatius.

Projectes/Accions

- **Suport a l'elaboració de catàlegs de productes i serveis de l'Economia Social i Solidària**

Tant en format digital com en paper, cal visibilitzar els projectes de l'ESS al territori, tenint en compte no només el veïnat com a consumidor, sinó també altres empreses i comerços i serveis del territori, així com la mateixa administració, per tal que de manera fàcil es puguin veure els productes i serveis que es poden cobrir des d'aquest tipus d'economia més justa, resilient i redistributiva.

- **Suport a la realització de fires i altres actes presencials** de sensibilització de l'Economia Social i Solidària.
- **Suport a les iniciatives que busquin crear mercat social i fer més atractiva i accessible l'oferta de productes i serveis de l'ESS**, com ara el carnet de l'economia cooperativa i comunitària de Sants-Montjuïc.
- **Suport a les iniciatives de divulgació de l'ESS a mitjans de comunicació del territori**, com ara el programa Barri Cooperatiu a Sants 3 Ràdio.
- **Promoció de l'Economia Social i Solidària a les escoles de Sants-Montjuïc**, a través d'activitats i tallers impartits per cooperatives i altres organitzacions de l'ESS, que s'adrecen a alumnat i professorat. Capacitació d'agents formatius en valors i pràctiques de l'ESS, a través de programes municipals o d'iniciatives que sorgeixin del teixit ESS.

Indicador

- ➔ Nombre d'iniciatives, accions o projectes d'ESS realitzades i amb suport.

Objectiu 13.

Impuls d'accions de dinamització de sectors estratègics: alimentació sostenible, restauració, cultura, cures, economia circular, energia i habitatge, entre d'altres

---

En el context de crisi socioeconòmica en el qual s'elabora aquest PDE, cobra força la necessitat d'enfortir i impulsar sectors econòmics amb primeres necessitats o relatives a sectors que han patit molt especialment aquesta crisi (alimentació, cures, habitatge, energia, cultura i restauració). No són sectors només a abordar des de l'Economia Social i Solidària. Cal també abordar-los especialment des dels valors de democràcia, justícia social i sostenibilitat de l'Economia Social i Solidària, que esdevé una oportunitat de desenvolupament socioeconòmic més just i distribuït.

Projectes/Accions

- **Impuls de les iniciatives que facilitin l'accés a l'alimentació sostenible en clau Economia Social i Solidària a Sants-Montjuïc**, com ara els obradors mancomunats, la generació de circuits de distribució i logística de producte agroecològic, l'entrada a les cooperatives de producte agroecològic als mercats municipals, el suport als mercats de pagès amb presència de les iniciatives de l'Economia Social i Solidària i el suport a la restauració sostenible amb producte ecològic, de proximitat i bones pràctiques en matèria laboral.
- **Promoció de la cultura cooperativa, comunitària i solidària**, mitjançant suport a projectes existents i la facilitació de la connexió entre aquesta oferta i els equipaments de la muntanya de Montjuïc i altres equipaments o esdeveniments, per tal de facilitar l'accés de nous públics a la programació local.
- **Suport a la campanya de prescripció social "Prescrivim cura digna" i al catàleg de serveis de les organitzacions que l'impulsen**, amb l'objectiu de fomentar un consum responsable de serveis de cures i l'enxarxament comunitari d'aquestes, conjuntament amb accions de sensibilització, assessorament i formació que es fan des del Punt de Defensa dels Drets Laborals per a una contractació digna.

- **Suport al desenvolupament i a la sostenibilitat de grups de criança**, en el marc de les normatives vigents i les estratègies de ciutat sobre aquest tipus de projectes.
- **Promoció de l'habitatge cooperatiu a Sants-Montjuïc**, amb suport a accions de sensibilització o consolidació del teixit cooperatiu, així com la facilitació, en el marc de les estratègies de ciutat, del naixement de noves cooperatives d'habitatge als barris de Sants-Montjuïc.
- **Suport a projectes orientats a afavorir la transició energètica**, ja siguin de creació de models d'autogeneració, autosuficiència i producció descentralitzada (comunitats energètiques locals), com d'aprofitament d'espais i edificis per a la generació d'horts i cobertes verdes o de sensibilització al voltant de la transició energètica.
- **Promoció en els programes d'activació de locals buits** que es despleguin al Districte dels següents sectors econòmics amb mirada d'Economia Social i Solidària: **alimentació sostenible, restauració cooperativa, cultura cooperativa, cures i economia socioambiental i circular**, així com del **sector de la construcció, el tèxtil i la mobilitat sostenible**, amb especial atenció a les possibilitats que puguin obrir-se en naus industrials i petits tallers per a la instal·lació de projectes productius, manufacturadors o relacionats amb la logística i la mobilitat.

Indicador

- ➔ Nombre d'iniciatives, projectes o accions dissenyades i/o executades en els diferents sectors estratègics.

Objectiu 14.

Enfortiment d'espais físics de referència de promoció de l'ESS al Districte

---

L'Economia Social i Solidària és present al territori de forma física de diferents maneres. A més dels moltíssims espais on es materialitza, en major o menor mesura, aquest tipus d'economia, n'hi ha d'altres que tenen precisament l'objectiu d'impulsar-la i acompanyar-la, com ara l'ateneu cooperatiu Coòpolis, a la Bordeta però d'àmbit comarcal, i els espais de CooperaSec al Poble-Sec i de l'Engranatge a la Marina.

Projectes/Accions

- **Definició i obertura del bloc 4 de Can Batlló com a Centre de Promoció d'Economia Cooperativa de Barcelona**

El bloc 4 de Can Batlló es rehabilitarà al llarg del present mandat per convertir-se en el Centre de Promoció d'Economia Cooperativa de Barcelona, acollint de manera central les activitats de l'Ateneu Cooperatiu de Barcelona, Coòpolis.

La infraestructura habilitada, amb 4.527 metres quadrats dedicats al foment de l'Economia Social, esdevindrà un recurs de suport a l'*Estratègia de l'Economia Social i Solidària 2030, Reactivació i Enfortiment d'una Economia per a la Vida* i en un dels centres empresarials de referència de l'ESS més importants del sud d'Europa. En el seu impuls i seguiment participen també la Generalitat de Catalunya, l'Associació d'Economia Social de Catalunya, la Federació de Cooperatives de Treball i altres entitats impulsores de l'Estratègia de ciutat de l'ESS 2030 (BCN2030ESS).

L'equipament podrà acollir al voltant de 80 empreses, entre espais de *coworking* i tallers. Disposarà d'espais especialitzats d'assessorament empresarial, aules de formació i espais comuns amb serveis especialitzats per a l'economia social.

A més, en aquest bloc s'ubicarà també l'espai de desenvolupament econòmic de proximitat Sants-Montjuïc Activa, esmentat en la primera línia estratègica del PDE, i que desplegarà serveis d'atenció a l'emprenedoria i millora de l'ocupabilitat del veïnat de Sants-Montjuïc, cercant les sinergies amb la resta de recursos i dinàmiques del bloc 4 que s'hi puguin produir.

- **Suport als espais de referència per promoure l'Economia Social i Solidària al Poble-sec i la Marina** i exploració de les necessitats existents d'ampliació i millora.

Indicadors

- ➔ Centre de Promoció d'Economia Cooperativa de Barcelona, dissenyat i obert.
- ➔ Nombre d'accions de suport per altres espais al Poble-sec i la Marina.

Objectiu 15.

Consolidació dels programes i serveis municipals específics de promoció de l'ESS

Des de districte de Sants-Montjuïc es continuarà treballant, en la mesura del possible, per promoure la contractació pública socialment responsable en les contractacions i compres del Districte, tot incorporant clàusules socials. Així mateix, es tindrà en compte, quan sigui viable, la contractació reservada i la incorporació d'altres mesures que facilitin l'accés a la petita empresa i organitzacions d'ESS a la contractació, tenint en compte el catàleg de proveïdors/ores d'ESS.

Projectes/Accions

- **Licitacions públiques amb clàusules socials** i altres mesures de contractació socialment responsable per facilitar accés a contractació a PIMES i empreses d'ESS.
- **Contractar serveis de restauració col·lectiva** en iniciatives de restauració de l'ESS locals.

Indicadors

- ➔ Nombre de licitacions públiques que inclouen clàusules socials i altres mesures de contractació responsable.
- ➔ Nombre de serveis de restauració col·lectiva vinculats a les ESS contractades pel Districte.

QUADRE RESUM**LE6. Enfortir l'Economia Social i Solidària a Sants-Montjuïc**

Objectius	Projectes/accions
Objectiu 12. Visibilització, divulgació de les iniciatives d'Economia Social i Solidària existents i sensibilització sobre els valors de l'ESS	<p data-bbox="670 488 1361 555">Suport a l'elaboració de catàlegs de productes i serveis de l'Economia Social i Solidària.</p> <p data-bbox="670 577 1361 611">Suport a la realització de fires i altres actes presencials.</p> <p data-bbox="670 633 1361 734">Suport a les iniciatives que busquin crear mercat social i fer més atractiva i accessible l'oferta de productes i serveis de l'ESS.</p> <p data-bbox="670 757 1361 824">Suport a les iniciatives de divulgació de l'ESS en mitjans de comunicació del territori.</p> <p data-bbox="670 846 1361 913">Promoció de l'Economia Social i Solidària a les escoles de Sants-Montjuïc.</p>
Objectiu 13. Impuls d'accions de dinamització de sectors estratègics: alimentació sostenible, restauració, cultura, cures, economia circular, energia i habitatge entre d'altres	<p data-bbox="670 936 1361 1037">Impuls de les iniciatives que facilitin l'accés a l'alimentació sostenible en clau d'Economia Social i Solidària a Sants-Montjuïc.</p> <p data-bbox="670 1059 1361 1093">Promoció de la cultura cooperativa, comunitària i solidària.</p> <p data-bbox="670 1115 1361 1182">Suport a la campanya de prescripció social "Prescrivim cura digna" i al catàleg de serveis.</p> <p data-bbox="670 1205 1361 1272">Suport al desenvolupament i la sostenibilitat de grups de criança.</p> <p data-bbox="670 1294 1361 1328">Promoció de l'habitatge cooperatiu a Sants-Montjuïc.</p> <p data-bbox="670 1350 1361 1417">Suport a projectes orientats a afavorir la transició energètica.</p> <p data-bbox="670 1440 1361 1485">Promoció en els programes d'activació de locals buits.</p>
Objectiu 14. Enfortiment d'espais físics de referència de promoció de l'ESS a Districte	<p data-bbox="670 1507 1361 1574">Definició i obertura del bloc 4 de Can Batlló com a Centre de Promoció d'Economia Cooperativa de Barcelona.</p> <p data-bbox="670 1597 1361 1664">Suport als espais de referència per promoure l'Economia Social i Solidària al Poble-sec i la Marina.</p>
Objectiu 15. Consolidació dels programes i serveis municipals específics de promoció de l'ESS	<p data-bbox="670 1686 1361 1720">Licitacions públiques amb clàusules socials.</p> <p data-bbox="670 1742 1361 1787">Contractar serveis de restauració col·lectiva.</p>

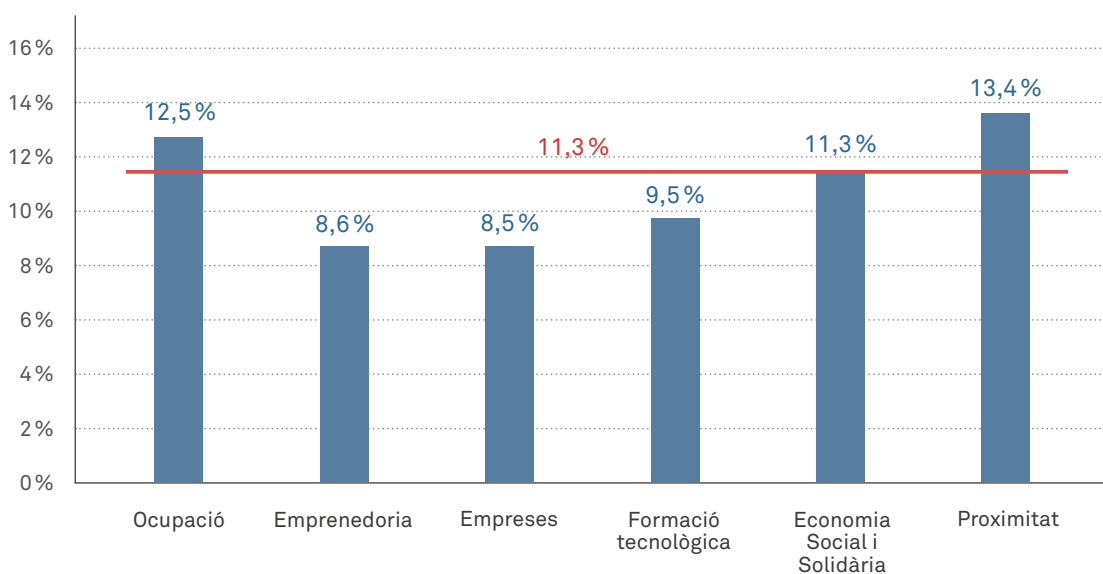
LE7. OPTIMITZAR ELS RECURSOS MUNICIPALS DE PROMOCIÓ ECONÒMICA

Aquesta línia es refereix a la necessitat de garantir que les persones residents a Sants-Montjuïc tenen accés i els mitjans suficients per aprofitar els recursos de promoció econòmica de Barcelona Activa. Són els serveis i recursos per a tota la ciutadania en els àmbits d'Ocupació, Formació tecnològica, Empresa, Emprenedoria, Economia Social i Solidària, i Desenvolupament de proximitat. A tall d'exemple o principals intervencions, en destaquem les següents:

- **Ocupació:** assessorament individual i en grup, itineraris específics d'inserció sociolaboral per a persones amb especials dificultats per trobar feina, formació en competències transversals (per a l'ocupació i/o de certificats de professionalitat), programes de mentoratge per a la reactivació laboral, programes de recerca de feina per a col·lectius específics, serveis específics a diferents barris, Programes Integrals de Contractació (PIC).
- **Empresa:** suport a la constitució d'empreses, informació i tràmits municipals, finançament empresarial, assessorament a empreses i entitats, suport en la recerca de talent humà, transmissió empresarial, internacionalització.
- **Economia Social i Solidària:** assessorament en Economia Social i Solidària, assessorament especialitzat per a organitzacions (sector de cures i tèxtil), assessorament en clàusules socials, formacions i assessorament per a la reactivació, serveis d'incubació.
- **Emprenedoria:** programes per emprendre, assessorament tècnic, seminaris i activitats, programes per a *start-ups*, xarxa d'incubadores.
- **Formació tecnològica:** formació bàsica, especialitzada i avançada.
- **Proximitat:** projectes, programes i serveis distribuïts per la ciutat impulsats i recollits en els Plans de Desenvolupament Econòmic dels districtes, principalment.

Per tal d'establir uns objectius i indicadors coherents, es parteix de les dades de 2019 —els indicadors de 2020 estan distorsionats a causa de la situació de pandèmia—, ja siguin les que s'ofereixen des del mateix Districte o en la resta d'equipaments de la ciutat. Tenint present que el pes de la població del Districte a la ciutat és de l'11,3%, es constata el següent:

Ús dels recursos de Barcelona Activa per part del veïnat de Sants-Montjuïc

Els àmbits en els quals Sants-Montjuïc va estar per sobre del seu pes poblacional han estat en l'ús dels recursos ocupacionals (12,5 %) i en les accions de desenvolupament local de proximitat (13,4 %). Per a la resta, els recursos vinculats a Emprenedoria (8,6 %), Empresa (8,5 %) i Formació Tecnològica (9,5 %) es van situar per sota del seu pes poblacional.

Objectiu 16. Incrementar la participació del veïnat i de les empreses de Sants-Montjuïc en accions de promoció econòmica

Des de la implementació de l'estratègia de territorialització que ha representat treballar per desenvolupar una economia de proximitat, l'ús de recursos de promoció econòmica ha anat incrementant-se en el seu conjunt, però a la vista de les dades de l'apartat anterior i molt més si tenim en compte la situació de crisi socioeconòmica provocada per la COVID-19, no hi ha dubte que hi ha encara camí a recórrer. Cal intensificar tots aquells projectes i les accions que porten a la consecució d'aquest objectiu que, en definitiva, vol reduir la diferència entre el pes poblacional del Districte en el conjunt de la ciutat i el percentatge de veïns i veïnes del Districte atesos per les diferents àrees de promoció econòmica.

Projectes/Accions

Una part significativa dels diferents projectes i accions contingudes en els objectius anteriors impliquen, amb menor o major mesura, **incrementar la participació del veïnat**, no com una finalitat administrativa, sinó com un mitjà per resoldre necessitats de persones, iniciatives i empreses del territori des de la perspectiva del desenvolupament local de proximitat.

Indicador

- ➔ Increment de participació en les següents tipologies d'accions de promoció econòmica en relació amb la resta de districtes en referència als indicadors de 2019:
  - Increment de la participació en Ocupació
  - Increment de la participació en Emprenedoria
  - Increment de la participació en Innovació Socioeconòmica
  - Increment de la participació en Formació tecnològica

QUADRE RESUM LE7. Optimitzar els recursos municipals de promoció econòmica

Objectiu

Projectes/accions

**Objectiu 16.
Incrementar la participació del veïnat i de les empreses de Sants-Montjuïc en accions de promoció econòmica**

Incrementar la participació del veïnat en accions de promoció econòmica.

05. Recursos econòmics

El pressupost esperat d'execució del conjunt d'accions contingudes en Pla serà de, com a mínim, 16.900.000 €³ per al període 2021–2023. Tanmateix, aquest pressupost podrà ser objecte de modificacions en funció de dos factors:

1. L'ús dels serveis de Barcelona Activa per part dels veïns i les veïnes de Sants-Montjuïc.
2. La disponibilitat anual de pressupost.

---

³ Aquest pressupost inclou 1,6 milions d'euros aportats per l'estratègia *Amunt Persianes!* per part del districte de Sants-Montjuïc per a la compra de locals.

06. Governança i seguiment

La implementació del primer Pla de Desenvolupament Econòmic del districte de Sants-Montjuïc es va acompanyar de la definició d'un model de governança en tot el procés del Pla: l'elaboració, la posada en marxa, el seguiment i l'avaluació. Si bé per a l'actual Pla 2021–2023 s'han mantingut una gran part dels espais de cocreació i coproducció amb l'objectiu de millorar dinàmiques i resultats, s'han creat nous espais de lideratge i de governança per tal de millorar la seva operativitat. En aquest sentit, s'han posat en marxa les Unitats de Promoció Econòmica (UPE), que incorporen la creació de nous espais de governança, com la Taula de promoció econòmica del Districte, el Nucli Operatiu i l'Espai de Districte:

Espai de lideratge: Unitat de Promoció Econòmica (UPE) de Sants-Montjuïc

Espai municipal de coordinació entre diferents operadors municipals que estan implicats en el desenvolupament socioeconòmic de Sants-Montjuïc. És un instrument estratègic per promoure i fer efectiva la coordinació entre aquests operadors de forma transversal.

Espais de coproducció i cocreació

Són espais existents en el si dels quals té sentit integrar aquesta mirada de disseny i/o execució d'actuació de mesures concretes dins la seva dinàmica habitual o espais nous que es poden crear, específicament, per coproduir un projecte o actuació concreta dins el Pla. Ens referim a espais com el Nucli Operatiu de Sants-Montjuïc, Consell d'Economia, Empresa i Ocupació, els espais amb entitats sociolaborals (Grup de Desenvolupament Econòmic de la Marina, Comissió Sociolaboral del Poble-sec i la Taula Sociolaboral dels barris del centre del Districte), la Taula d'Economia Social i Solidària de la Marina, la Taula d'Empreses i la Taula del Sector Turístic. Aquests són, al mateix temps, espais de rendició de comptes.

Des de l'òptica d'espais de rendició de comptes, en aquests s'informa periòdicament de l'estat d'execució del Pla: s'incentiva que els/les agents que participen avaluin el grau de compliment de les línies estratègiques, alhora que es fa un seguiment de la implementació dels projectes i es recullen propostes.

Aquests espais, impulsats des del Districte, són:

- **Nucli Operatiu de Sants-Montjuïc**, espai de treball que reuneix a l'equip tècnic de Barcelona Activa, Sants-Montjuïc i Foment de Ciutat. Amb una periodicitat quinzenal, es troben per treballar conjuntament diferents projectes que tenen impacte a Sants-Montjuïc des d'un vessant tècnic.
- **Espai de Districte**, l'antic espai del grup motor del PDE que s'ha redefinit i ampliat. Està format pel Nucli Operatiu, l'equip polític, la Gerència i la Direcció de Serveis a les Persones i Territori, l'equip tècnic dels dispositius de Treball als barris, i altres agents implicats en el desenvolupament econòmic del territori que es consideri oportú. És un espai de decisió i de posada en marxa de projectes i accions que tindran impacte al territori.

- **Consell d'Economia, Empresa i Ocupació**, òrgan consultiu i de participació ciutadana del districte de Sants-Montjuïc en l'àmbit del comerç, empresa i ocupació. Es reuneix un mínim d'un cop a l'any.
- **Espais d'àmbit ocupacional**: coliderats entre el Districte i Barcelona Activa. A Sants-Montjuïc existeixen tres espais d'intercanvi i coordinació de projectes ocupacionals, amb l'objectiu de compartir informació entre les diferents entitats i els serveis que hi ha al territori, treballant la complementarietat i la coordinació de les accions que es porten a terme al Districte. Cada un d'aquests espais està format per entitats del seu àmbit territorial i segueix el seu propi calendari. Així, la Comissió Sociolaboral del Poble-sec es reuneix un cop al mes. Per la seva part, el Grup de Desenvolupament Econòmic de la Marina i la Taula Socioeconòmica dels barris del centre del Districte segueixen una periodicitat bimensual.
- **Grup d'Economia Social i Solidària de la Marina**: espai de coproducció per promoure l'Economia Social i Solidària al barri, donar suport a les iniciatives existents del territori i impulsar la Fira d'Economia Social i Solidària anual de la Marina. En aquests espais participen entitats vinculades a les ESS de la Marina, Barcelona Activa i Districte de Sants-Montjuïc.
- **Taula d'Economia Social i Solidària de Sants-Montjuïc**: espai de nova creació per fer el seguiment de les accions i projectes vinculats a aquest àmbit a Sants-Montjuïc. Aquesta taula tindrà una periodicitat semestral i serà un espai compartit entre les entitats d'ESS del Districte i l'administració.
- **Taula de Comerç**: espai de coproducció entre el teixit comercial del Districte, representat pels eixos i associacions de comerciants. Es reuneix amb una periodicitat mensual i té com a objectiu treballar en projectes per enfortir i potenciar el comerç de proximitat.
- **Taula d'Empreses**. A finals de 2017 es va crear la Taula d'Empreses de Sants-Montjuïc, fruit d'una demanda per part de les empreses del territori, amb l'objectiu de construir un espai comú de trobada on poder dissenyar i posar en marxa projectes amb impacte al territori, així com per fer difusió de la cartera de serveis de Barcelona Activa per a les empreses. Es reuneix un mínim de dues vegades l'any, en funció dels continguts a treballar.
- **Taula del Sector Turístic**. A finals de 2019 es creà la Taula del Sector Turístic de Sants-Montjuïc amb l'objectiu d'implicar al sector turístic en projectes comunitaris. Aquesta taula treballarà en tres eixos principals: contractació de proximitat i inclusiva, comerç de proximitat, i Economia Social i Solidària i acció social estratègica.
- **Sessió plenària en Consell de Districte**, que amb caràcter anual presentarà un informe sobre el grau d'execució de les mesures del Pla, així com dels principals focus d'intervenció del Pla l'any següent.

Les dades i la informació actualitzada es podran consultar al web habilitat per al seguiment i coneixement del Pla: <https://ajuntament.barcelona.cat/sants-montjuic/pla-desenvolupament-economic/ca>.

07. Quadre resum: 7 línies estratègiques — 16 objectius

Línies estratègiques	Objectius
LE1. Reactivar el desenvolupament des del territori	Objectiu 1. Reorganitzar/impulsar espais de desenvolupament socioeconòmic al territori.
	Objectiu 2. Implementar projectes de reactivació de plantes baixes.
	Objectiu 3. Reactivar projectes socioeconòmics vinculats al turisme local.
LE2. Reactivar el teixit comercial	Objectiu 4. Enfortir el comerç del Districte.
LE3. Finançar projectes socioeconòmics que dinamitzen l'economia	Objectiu 5. Impulsar i/o enfortir projectes que promouen l'economia dels barris del Districte.
	Objectiu 6. Detectar i acompanyar noves iniciatives que impulsin l'economia del Districte.
LE4. Promoure l'ocupació de qualitat	Objectiu 7. Acostar serveis i recursos ocupacionals existents, tant els ubicats a Sants-Montjuïc com en la resta de la ciutat, a veïnes i veïns del Districte.
	Objectiu 8. Implementar noves intervencions ocupacionals al districte de Sants-Montjuïc.
LE5. Promoure les potencialitats dels barris per al desenvolupament	Objectiu 9. Dissenyar i executar accions d'impuls de l'activitat econòmica als barris amb rendes més baixes, en el marc del Pla de Barris.
	Objectiu 10. Maximitzar l'ús dels dispositius d'inserció laboral existents al Poble-sec, la Marina i la Bordeta per part dels veïns i les veïnes d'aquests barris.
	Objectiu 11. Dinamitzar i acompanyar al teixit empresarial i industrial de la Marina.
LE6. Enfortir l'Economia Social i Solidària a Sants-Montjuïc	Objectiu 12. Visibilització, divulgació de les iniciatives d'Economia Social i Solidària existents i sensibilització sobre els valors de l'ESS.
	Objectiu 13. Impuls d'accions de dinamització de sectors estratègics: alimentació sostenible, restauració, cultura, cures, economia circular, energia i habitatge entre d'altres.
	Objectiu 14. Enfortiment d'espais físics de referència de promoció de l'ESS al Districte.
	Objectiu 15. Consolidació dels programes i serveis municipals específics de promoció de l'ESS.
LE7. Optimitzar els recursos municipals de promoció econòmica	Objectiu 16. Incrementar la participació del veïnat i de les empreses de Sants-Montjuïc en accions de promoció econòmica.

Annex. L'Economia Social i Solidària a Sants-Montjuïc⁴

Per les seves característiques de democràcia econòmica, d'impacte socioambiental positiu i d'arrelament territorial, **l'Economia Social i Solidària (ESS) és un àmbit socioeconòmic que pot facilitar una estratègia de desenvolupament econòmic endogen i transformador**, sobretot en el cas que les iniciatives de l'ESS s'articulin a nivell barri i local, i elaborin una visió compartida sobre les **necessitats i potencialitats socioeconòmiques** dels territoris que les acullen. Al conjunt del Districte, existeixen unes 500 iniciatives de l'ESS (Fernàndez i Miró, *L'ESS a Barcelona*, 2016), tant de caràcter socioempresarial, com d'economies comunitàries.

En el cas de Sants-Montjuïc, la realitat de l'ESS (tant en l'àmbit de desenvolupament com d'articulació) obeeix a ritmes diferents, però existeixen dinàmiques que delimiten progressivament uns emergents **ecosistemes cooperatius locals**: en primer lloc als barris de Sants, Hostafrancs i la Bordeta; en segon lloc al Poble-sec; i en tercer als barris de la Marina.

Sants, Hostafrancs i la Bordeta

Als barris de Sants, Hostafrancs i la Bordeta, un dels actors destacats és **l'Impuls Cooperatiu de Sants**, associació territorial de segon nivell formada per més de 30 cooperatives (SCCL) i associacions.

Sòcies de l'Impuls Cooperatiu de Sants i sectors productius/reproductius

Cultura Comunicació Tecnologies	Habitatge Construcció	Restauració Alimentació	Educació Cures
<ul style="list-style-type: none"> • Codi Cooperatiu, SCCL • CreaRSA, SCCL • Descontrol, SCCL • Jamgo, SCCL • La Ciutat Invisible, SCCL • La Directa, SCCL • La Pera, SCCL • Olistis, SCCL • Quesoni, SCCL • Trama, SCCL • Zumzeig, SCCL 	<ul style="list-style-type: none"> • Fusteria Can Batlló, SCCL • La Borda, SCCL • La Diversa, SCCL • Lacol, SCCL • Sotrac, SCCL 	<ul style="list-style-type: none"> • Abarka, SCCL • Cantina Lab, SCCL • Cerveses La Bordeta • Kop de Mà, SCCL • L'Economat Social, SCCL • La Capirota, SCCL • Mengem amb Sentit (en constitució) • Terra d'Escudella, SCCL • Bistrot Zumzeig 	<ul style="list-style-type: none"> • Aula d'Idiomes, SCCL • CoopNet, SCCL • L'Esguard, SCCL • Reflexes, SCCL • La Troca, associació • Arcàdia, associació
Transversals	<ul style="list-style-type: none"> • MigrESS, associació 		

⁴ Diagnosi elaborada per l'Impuls Cooperatiu de Sants, CooperaSec i l'Engranatge, en el marc del treball de reflexió i compilació de mesures sobre l'Economia Social i Solidària a introduir en aquest PDE. Aquesta diagnosi, tal qual es troba en aquest annex, així com les mesures inicialment proposades, es recullen al Pla de Desenvolupament Cooperatiu de Sants-Montjuïc, elaborat per les mateixes entitats fruit del procés esmentat.

Els objectius de l'Impuls Cooperatiu són **l'articulació de l'ecosistema cooperatiu de Sants, Hostafrancs i la Bordeta**, a partir de: a) la promoció, la creació i la consolidació d'iniciatives d'ESS al territori; b) el foment de la intercooperació entre les iniciatives; c) la difusió social dels valors i principis del cooperativisme i l'ESS; d) la gestió cooperativa i comunitària d'equipaments públics; i e) l'articulació dels diferents barris del Districte mitjançant accions integrades de **desenvolupament local i comunitari**, entre d'altres.

Aquestes orientacions es troben en consonància amb **l'Estratègia 2030 ESS BCN**, sobretot pel que fa a les propostes d'articulació i intercooperació territorial de l'ESS, així com per a la promoció d'alguns **sectors estratègics ecosocials**, on les entitats i cooperatives de l'Impuls Cooperatiu tenen una presència destacada: a) Cultura, Comunicació i Tecnologies lliures, b) Educació i Cures, c) Alimentació i Restauració, d) Habitatge i Construcció.

L'ecosistema cooperatiu de Sants articulat a l'Impuls té una trajectòria consolidada des del 2015, amb assemblees mensuals plenàries i comissions de treball. Organitza la seva activitat a partir de **tres línies de treball**. En primer lloc, la **visibilització** de les iniciatives i de l'ecosistema. En aquest sentit, disposa del programa de ràdio setmanal 'Barri Cooperatiu' (103.2 FM), desenvolupat per cinc cooperatives i Sants 3 Ràdio, on s'entrevisten i es fan reportatges de cooperatives i entitats locals, esdevenint un altaveu de les iniciatives existents. En segon lloc, la **intercooperació**, a partir de grups de treball com el de restauració, amb sis iniciatives agrupades, que fomenta el consum conscient i local a partir de la campanya "Menja a Sants-Ticket Coop"; o promovent trobades sectorials de cooperatives d'habitatge del Districte com La Borda, Sotrac, La Diversa i La Chalmeta. En l'àmbit de ciutat, l'Impuls intercoopera amb altres estructures: és entitat agrupada de **Coòpolis, Ateneu Cooperatiu de Barcelona**, des del 2016, fent possible l'activitat física de l'Ateneu i compartint-hi oficines i aules de reunions al bloc 8, nau 54, de Can Batlló. A escala catalana, participa en la Comissió de Xarxes Locals de la XES. La tercera línia de treball de l'Impuls Cooperatiu són **nous projectes**, com l'Obrador Mancomunitat de Sants i la seva gestió cooperativa/comunitària, que ha rebut el suport de Barcelona Activa i del Districte.

La promoció de l'ESS i l'articulació de l'ecosistema cooperatiu de Sants ha facilitat el naixement de noves cooperatives i d'iniciatives com el pol cooperatiu de **La Comunal de Sants** que agrupa, en un mateix espai i a partir d'una cooperativa de serveis, a set cooperatives i una associació de sectors com ara la cultura, la restauració, la comunicació, les tecnologies, l'arquitectura o la promoció dels drets humans.

Als barris de Sants, Hostafrancs i la Bordeta, a més, es troba el **pol cooperatiu del carrer Premià**, amb la cooperativa de serveis financers Coop57, la cooperativa cultural SOM (Sàpiens, Ara Llibres, etc.) i organitzacions representatives com la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya, Coopsconsum o Coopcat. Destaquen dos equipaments públics de gestió comunitària com **La Lleialtat Santsenca**, que té el cooperativisme i el consum conscient com un dels seus eixos estratègics, o l'**Espai Veïnal Autogestionat de Can Batlló**, que alberga diferents iniciatives socioeconòmiques cooperatives, associatives i comunitàries. Ambdós equipaments actuen com a supernodes de l'ecosistema cooperatiu i comunitari dels barris. També existeixen iniciatives cooperatives d'ensenyament (Institució Montserrat, l'escola Magòria a Font de la Guatlla), establiments de grans cooperatives com Abacus, **iniciatives comunitàries** com els Horts Comunitaris (Horta Alliberada, el Refugi...), diferents **estructures populars** vinculades al moviment de l'habitatge (Can Vies, GHAS, PAH, Escola Popular de la Bordeta), o la fundació de promoció de l'habitatge cooperatiu La Dinamo. Una altra estructura de segon grau històrica és el Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta, que agrupa centenars d'iniciatives associatives i culturals, i promou experiències pioneres com la **gestió associativa d'equipaments públics esportius**. Finalment, cal destacar la recent organització de **restauradors locals, Sants DO**, del que en formen part diversos restaurants cooperatius.

El Poble-sec

Pel que fa al barri del Poble-sec, existeix una diversitat d'iniciatives d'ESS, essent la **Xarxa CooperaSec** el referent de l'economia solidària del barri, tant de les iniciatives amb un vessant més comunitari, com d'altres amb un enfocament socioempresarial cooperativista. Des de l'associació CooperaSec se cerca crear un barri cooperatiu, una xarxa que revitalitzi i doni força al conjunt de projectes d'Economia Social i Solidària, cooperativa i comunitària al Poble-sec, posant les persones i les seves necessitats al centre, apostant per un entorn més just i sostenible. En aquest sentit, CooperaSec promou: *a)* l'autogestió de projectes i processos, que incloguin la diversitat cultural i de gènere, *b)* la creació i gestió col·lectiva d'infraestructures comunitàries, *c)* la resolució de les necessitats comunitàries, posant les cures i les persones al centre, i *d)* l'activació del suport mutu, l'equitat, la democràcia, la sostenibilitat i el compromís comunitari.

Segons el diagnòstic fet per CooperaSec (juliol 2020), l'**ESS del Poble-sec** es compon de:

- a) Entitats orientades a cobrir necessitats de cures adreçades a la infància i gent gran, com la xarxa de criança compartida "La Pepi", o el Petit Molinet i El Monstre de Paper, associacions sense afany de lucre i amb un equip d'educadores. En l'àmbit de les cures de la gent gran, s'ha creat una associació de deu dones ("Més que Cures") que treballen per dignificar el seu treball.
- b) Experiències de suport mutu consolidades, com la Xarxa d'Intercanvi de Trocasec (nascuda el 2011) i d'altres més recents, com el Sindicat del Barri del Poble-sec (habitatge), la Xarxa d'Aliments del Poble-sec o la Xarxa de Suport Mutu del Poble-sec, creada durant la pandèmia de la COVID-19.
- c) Iniciatives d'economia comunitària per afavorir vincles entre el veïnat, com l'associació de l'Hort de la Font Trobada, amb més de 90 famílies sòcies i deu entitats del barri amb les seves parcel·les, o associacions de cultura comunitària com Ràdioactius, Transductores o Arnau Itinerant.
- d) Espais generadors d'iniciatives d'ESS, com l'Ateneu Cooperatiu La Base, la cooperativa La Raposa del Poble-sec, La Tinta o la mateixa Xarxa CooperaSec.
- e) L'arrelament de cooperatives amb valors d'ESS transformadors, com Raons Públiques SCCL, Posant en Comú SCCL o la Carbonera SCCL.
- f) La consolidació d'iniciatives vinculades amb el consum responsable, com la cooperativa de La Seca (creada el 2009), La Lleteria, La Repartidora, Som La Clau i grups de consum ecològic a La Raposa i a La Tinta.
- g) Les iniciatives veïnals interessades en models cooperatius d'habitatge de cessió d'ús, amb quatre protogrupos identificats al barri.

Per tal de reforçar una xarxa d'intercooperació al barri i de construcció de processos col·lectius i comunitaris, i amb la finalitat de promoure i crear un mercat social a escala de Poble-sec, incorporant la perspectiva de l'economia feminista, la Xarxa CooperaSec desenvolupa els següents eixos estratègics:

- **Eix de les cures.** Continua havent-hi una problemàtica per garantir la sostenibilitat de projectes de criança compartida. Així mateix, hi ha una necessitat important al barri per garantir una atenció a la gent gran en situació de dependència. Per cobrir aquesta necessitat, s'ha donat suport a l'associació Més que Cures. S'ha de treballar per les persones cuidadores que estan en una situació de precarietat i enfortir una fórmula cooperativa que doni cobertura legal i laboral a les persones que treballen les cures, adreçades a persones amb situació de dependència. S'han identificat pràctiques associatives molt precaritzades en l'àmbit del reforç escolar i altres activitats extraescolars.
- **Eix de sostenibilitat/consum responsable.** En relació amb les entitats de barri que treballen el consum responsable, un possible repte és engegar fórmules d'intercooperació que puguin reforçar-les des de la mutualització d'alguns serveis. Existeixen propostes regulars a les escoles del Poble-sec per part d'entitats que ofereixen serveis educatius relacionats amb la sostenibilitat i altres temàtiques de l'economia solidària. S'estan realitzant accions dirigides a vincular comerços de proximitat d'alimentació i espigoladores, on s'impulsa l'aprofitament alimentari.
- **Eix de cultura comunitària.** S'han detectat pràctiques associatives molt precaritzades orientades a oferir propostes culturals de base comunitària amb un component de transformació social.
- **Eix d'habitatge.** S'han detectat grups de veïns i veïnes amb interès en fórmules de cooperativa d'habitatge de cessió d'ús. S'està pendent que l'any vinent pugui sortir una licitació de l'Ajuntament de Barcelona que ofereixi en concurs algun solar del Poble-sec per fer-ne aquest ús. És possible que en el procés hi hagi una necessitat d'acompanyament.

La Marina

Als barris de la Marina, sobretot a la Marina de Port, destaca l'**Ateneu Engranatge** com l'espai principal que promou l'Economia Social i Solidària al territori. Amb altres iniciatives com Coopeduca, L'Economat Social i Keras Buti han donat a conèixer l'ESS en campanyes sobretot des del punt de vista del consum i a partir de la Fira d'ESS. A més, a la Marina del Prat Vermell s'està edificant la **Cooperativa Llar Jove Marina del Prat Vermell La Chalmeta**, un edifici de 32 habitatges.

Existeix un espai d'articulació, la **Taula d'ESS de la Marina**, que ha promogut durant el Nadal del 2020 una campanya pel consum conscient, donant a conèixer iniciatives de l'Economia Social i Solidària. La Taula, que organitza la Fira de l'ESS cada primavera, ha elaborat una guia amb recursos per consumir d'una manera més conscient.

La campanya a favor d'un consum conscient busca socialitzar una reflexió sobre les necessitats, informar de les opcions de consum associades i tenir elements per decidir amb responsabilitat social i ambiental. Per exemple, difon les cooperatives de consum agroecològic amb punts de servei a la Marina, els projectes de cooperativisme d'habitatge al barri, els serveis de cures (Més que Cures), educatius (Tata Inti, Coopnet), de subministraments o de finances ètiques i solidàries.

